

MĚSTO ÚJEZD U BRNA

ZPRAVODAJ | PROSINEC 2020

Z OBSAHU

- Rozhovor s novým zastupitelem
- Distanční výuka na ZŠ v Újezdě
- Vzpomínky na Mgr. Marii Jadrnou

Vážení spoluobčané,

v době vánoční, která je před námi, se přísluší myslet na naše blízké, na radost, kterou nás tato sváteční doba naplňuje. Doba adventní a vánoční je spojena s celou řadou lidových i moderních tradic. Tradičním symbolem adventu je od 19. století adventní věnec, ten má v různých oblastech různou podobu, v České republice nejčastěji se čtyřmi svíčkami, z nichž tři jsou fialové a jedna růžová. Fialová barva symbolizuje pokání, ztišení a čekání. Zapalování stále většího počtu svící vyjadřuje stupňující se očekávání a radost.

Kromě adventních věnců se vily i prosté věnce bez svící z různých rostlin, které měly symbolický význam. Většinou měly zajistit svému majiteli štěstí, lásku, zdraví a bohatství. Samotný adventní věnec se v dnešní době svojí podobou vzdálil od podoby původní, stále má ale vyjadřovat zastavení, radost a očekávání.

Adventní doba je také časem, který zhruba odpovídá době, kterou potřebují tradiční medové perníčky ke změknutí. Jejich pečení má v českých zemích tradici pravděpodobně od 12. století. Kromě jejich přímé konzumace a použití k ozdobení vánočního stromku je také možné připravit perníkový adventní věnec, perníkový betlém nebo perníkovou chaloupku, která dělá radost hlavně dětem.

V této době se připravuje také vánoční cukroví, které má svůj původ v pohanské tradici oslav slunovratu, kdy mělo funkci ochrannou a obřadní. To se postupně přeměnilo v cukroví slavnostní. Pečení cukroví je významné pro rodinný život, umožňuje rodině strávit čas spolu v pohodlí a klidu domova, navozuje příjemnou atmosféru díky aromatickým kořením a dodává domovu nádech blížících se Vánoc. V mnoha rodinách si během pečení cukroví zpívají nebo poslouchají vánoční koledy.

Vážení spoluobčané, v letošním roce budeme z důvodu koronavirové krize ochuzeni o spoustu příjemných prožitků. Zřejmě se neuskuteční vánoční trhy ani nebude moci být interpretována nádherná Rybova mše „Hej, mistře!“ O to více bychom si měli uvědomovat milé společenství našich rodin, které je pro každého z nás důležitým přístavem lásky a vzájemného porozumění.

Přeji Vám klidné prožívání doby adventní, nádherné a požehnané svátky vánoční a pokojnou důvěru ve vše dobré v novém roce 2021.

Vaše starostka Marie Kozáková

OBSAH

Slovo starostky	2
Rozhovor s novým zastupitelem	3
Poděkování	5
Zprávy z radnice aneb co se (ne) povedlo	6
Představujeme se – STAVEBNÍ ODBOR	7
Multifunkční hala	8
Svoz bioodpadu	9
Nikdy se nezavděčíš všem ...	10
Tvořiví újezdští obyvatelé	12
Distanční výuka na ZŠ Újezd u Brna	13
Online učitelé v Újezdě	14
Podzimní radovánky v mateřince	15
Soutěž o nejlepšího sněhuláka	16
Marii Jadrné na rozloučenou	17
Výsadba stromů	19
Poděkování všem sběračům kaštanů	20
U rychmanovského rybníčku	20
Malá pomoc - taky pomoc	21
Jak nakládat s odpady	21
Pečovatelská terénní služba	22
Kalendář 2021	22
Nebylo všechno „Venku huj, uvnitř fuj.“	23
Cimbálová muzika Kyničan	24
Kostelní zvony	24
215. výročí bitvy u Slavkova	26
Historie matrik	28
Vzpomínky na Vánoce mého dětství ...	29
Inzerce	31

Vzhledem k tomu, že se od podzimu letošního roku stáváte zastupitelem našeho města, na kterého tato funkce přechází po Mgr. Marii Jadrné, zkuste se nám nejprve krátce představit.

Jako újezdský rodák žiji v Újezdě celý svůj život (nepočítám-li krátkou, zhruba dvouletou pražskou pracovní zkušenost a také půl roku, kdy jsme s manželkou během rekonstrukce našeho bytu bydleli u jejích rodičů v nedalekých Sivicích), tedy již skoro 42 let. Za tak dlouhou dobu se Újezd samozřejmě velmi výrazně proměnil, z někdejší typické předrevoluční šedi se stalo hezké, o mnoho barevnější a zelenější městečko.

Pokud bych měl popsat, co se mi vybaví jako hlavní vzpomínka na dětství, tak by to bylo určitě to, co nejspíš dnešní děti příliš nezažívají a pokud ano, tak určitě v mnohem menším množství než my, tedy, že jsme dětství strávili hrou na ulici. Silnice v okolí našich domovů se pro nás proměňovaly na fotbalová či tenisová (soft tenis) hřiště. Z pohledu intenzity dnešní dopravy i mimo hlavní silnice, se mi zdá naprosto nepředstavitelné, že jsme si tehdy natáhli přes ulici provázek, který nám nahrazoval tenisovou síť a během hodiny hry jsme jej museli sundávat tak jednou či dvakrát kvůli projíždějícím autům. Dnes si něco takového už neumím představit.

Samozřejmě jsem navštěvoval místní základní školu a dívám-li se zpětně, tak za mnohé vděčím základům, které do nás dostali mnozí výborní učitelé, jež jsme možná ve své době sami nedokázali docenit. Zbývá mi jen doufat, že i moje dcery dostanou od současné či budoucí učitelské generace stejně dobré základy.

Po studiu na brněnském Biskupském gymnáziu jsem absolvoval Ekonomicko-správní fakultu Masarykovy univerzity (obor Finance), již při studiu jsem nastoupil do zaměstnání v jedné menší účetní firmě. Když se moje studium na fakultě blížilo k závěru, tak jsme s jedním spolužákem uvažovali o tom, že si jej ještě prodloužíme dalším studiem jiného navazujícího ekonomického oboru (nevím, jakou motivaci měl ten můj spolužák, ale u mne bylo motivací i to, že se mi nechtěl ztrácet rok života v armádě krátce před předpokládanou profesionalizací). Vedle toho jsem si ještě chtěl zkusit přijímací zkoušky na právnickou fakultu téže univerzity, která mne

vždycky lákala, i když jsem si vzhledem k předchozímu studiu přírodovědné větve gymnázia, kde humanitní předměty byly trochu upozaděny (třeba dějepis jsme stihli probrat jen do roku 1650), nedával příliš šancí, že bych mohl uspět (to už dnešní studenti nejspíš nezažijí, protože dnešní přijímací zkoušky již mají úplně jinou podobu). Snad proto, že jsem k těmto zkouškám šel naprosto s čistou hlavou, bez nervů, ale taky v podstatě bez přípravy pár dní po státnicích na ekonomické fakultě, tak se mi kupodivu podařilo dostat na právnickou fakultu a onen spolužák pak to další ekonomické studium musel absolvovat sám, protože já se vydal jiným směrem. I studium práv se mi nakonec, byť to při zaměstnání bylo o něco složitější, podařilo úspěšně dokončit a nikdy jsem svého pokusu nelitoval, protože i když se momentálně věnuji poměrně úzké specializaci z mnoha možných právních oborů (konkrétně finančnímu právu), tak mně rozhodně studium této fakulty otevřelo mnohé právní rozhledy.

2. Jaká je Vaše současná profese?

Jak jsem uvedl již v předchozí odpovědi, začínal jsem pracovat v jedné malé účetní firmě. Po několika letech ještě při studiu jsem změnil zaměstnání, když jsem pracoval jako interní auditor v několika brněnských příspěvkových organizacích v oblasti kultury. I za tuto pracovní zkušenost jsem velmi rád, protože jsem se díky tomu více seznámil s fungováním města Brna a jeho podřízených organizací. V tehdejší Brněnském kulturním centru jsem navíc pracoval ve velmi turbulentní době, kdy bylo potřeba napravovat různé nedostatky předchozího vedení a kdy docházelo k úplné obměně zejména na právním a ekonomickém oddělení, takže občas bylo nutné dělat i činnosti či úkony, které nespádaly do mé náplně práce a nikdy předtím jsem je nedělal, nicméně prostě v danou chvíli bylo nutné, aby je vůbec někdo udělal. Na druhou stranu jsem byl rád, když mi tam skončil pracovní poměr na dobu určitou, protože některé zkušenosti se opravdu lépe snášejí, pokud člověk vidí horizont jejich konce. Centrum experimentálního divadla bylo svým prostředím přece jen mnohem stabilnější, takže tam člověk mnohem raději vzpomíná na různé příhody, které byly svým obsahem mnohem veselejší. Napadá mne například školení bezpečnosti práce, kde si jeden z herců divadla – Bob Mikluš (dnes známý

např. jako strážmistr Topinka) sedl tak, aby na něj školitel neviděl a dělal, že spí. Druhý den se potom na blogu Husa dnes objevil Bobův zápis z předchozího dne, který obsahoval velmi přesný popis různých zajímavostí, které školitel říkal (např. jakou má teplotu jedna z možných divadelních rekvizit - doutnající cigareta). V roce 2008 jsem nastoupil do tehdejší České pojišťovny (dnes Generali Česká pojišťovna) na centrálu na finanční úsek a v té době se datuje moje dvouletá pražská zkušenost, která mne kromě setkání s mnoha zajímavými a podnětnými lidmi jak v práci, tak ve volném čase, dovedla i k tomu, že jsem si uvědomil, že mé moravské kořeny jsou zapuštěny natolik hluboko, že život v Praze není pro mne. Na podzim roku 2010 jsem proto byl rozhodnut pojišťovnu opustit, nicméně tehdy probíhající personální změny vedly k tomu, že jsme se nakonec dohodli na tom, že je možné, abych svoji činnost vykonával i z Brna a po mnoha dalších změnách (a i díky dnešní covidové době) pracuji převážně z domu a do Prahy jezdím jen na pracovní cesty.

3. Kdo tvoří Vaši rodinu a co pro Vás nejbližší znamenají?

S manželkou vychováváme dvě malé šikovné holčičky (i když někdy mám pocit, že spíše si ony vychovávají nás). Starší má dva a čtvrt roku, mladší začátkem ledna oslaví první narozeniny. Všichni, kdo jsou rodiči, mi jistě potvrdí, že opravdový život začíná až právě narozením dětí, do té doby je život v podstatě zábava, jakmile máte někoho, kdo na vás plně závisí, změní to všechny vaše hodnotové žebříčky. Žijeme v dvougeneračním domě společně s mými rodiči.

4. Zastupitel se spolupodílí na rozhodování o směřování města. Co očekáváte od této funkce? Co je Vaší prioritou?

Do funkce vstupuji za poněkud smutných okolností, cítím tedy závazek pokračovat v odkazu své předchůdkyně. Jako svoji prioritu zcela jistě vidím v tom, abychom zvýšili srozumitelnost toho, co děláme, protože mám pocit, že i když se za uplynulé dva roky udělala spousta dobré práce, ne vždy byla prezentována tak, aby byla občanům dostatečně srozumitelná. Vnímám přitom, že město by mělo podporovat (ale nikoliv nutně organizovat) komunitní život, tedy smysluplně podporovat ty činnosti, které si občané vymyslí a zorganizují např. prostřednictvím spolků či

vlastní aktivitou. Dále město určitě musí podporovat i ty, kteří jsou nějakým způsobem znevýhodněni (věkem, zdravotním stavem, sociální situací). Na druhou stranu bychom si měli uvědomit, že život v našem městě nám nepřináší jen různá práva, ale i povinnosti a také, že svoboda každého jednotlivce končí přesně tam, kde začíná svoboda jiného. Každý by si tedy měl zamyslet nad tím, zda to, co děláme, nějakým způsobem neomezuje další okolo nás.

Mnohokrát v životě jsem se přesvědčil o tom, že svět není černobílý, takže se veškeré návrhy budu snažit posuzovat nikoliv podle toho, kdo je předložil, nýbrž podle toho, co bylo předloženo. Stejně tak by bylo mylné se domnívat, že vše, co dělalo minulé vedení města, bylo nutně špatné. I když nám zůstalo mnoho agendy k vyřešení (část z toho byla například zdokumentována v minulém zpravodaji) a není možné to během jednoho volebního období vyřešit, měli bychom se o to především snažit společně bez ohledu na to, ke kterému volebnímu proudu patříme. Jen tak můžeme naše město stále posunovat vpřed.

5. Jak vnímáte naše město. Co v něm podle Vašeho názoru chybí a co je naopak největší devízou?

Jako největší devízu našeho města vidím v tom, že v našem městě jsou dostupné víceméně všechny základní komodity nutné k životu. Každý si může vybrat, ve kterém obchodě nakoupí potraviny, široká je i paleta dalších obchodů. V místě máme školu, lékaře, zubaře, ale i bankomat či poštu. Nemůžeme si ani (tedy kromě víkendu) příliš stěžovat na dostupnost veřejné dopravy do Brna. Určitě bychom našli spoustu dalších možností, o kterých si v mnoha obcích v České republice mohou nechat jen zdát. Naopak ve městě zatím chybí širší možnost sportovního vyžití (myslím tím hlavně co se halových sportů týká), školní tělocvična nemá kapacitu, která by postačovala poptávce, sokolovna bohužel nemá pro většinu sportů dostatečné rozměry. Stejnou prioritu bych dal i případné rekonstrukci objektu Na Rychtě, našemu městu chybí i dostatečně reprezentativní prostor, ve kterém by bylo možné organizovat různé kulturní akce (plesy, divadelní představení, přednášky, výstavy atd.). Dopravě ve městě a okolí zcela jistě prospěje, pokud se podaří vybudovat oddělené cyklostezky, jež umožní cyklistům dostat se civilizovaně do okolních vesnic bez toho, aby na silnicích zbytečně zpomalovali provoz.

6. Život není jen o plnění pracovních povinností a závazků, jak trávíte volný čas, jakým způsobem relaxujete?

Vzhledem k věku našich dětí volného času mnoho není, protože je nutné se jim věnovat. Nicméně kdyby nebylo dnešní pandemické doby, bylo by možné mne (kromě procházek s dcerami) nejspíše potkat v tělocvičně na tréninku či zápasu našeho újezdského oddílu ve stolním tenise. Také doufám, že až děti povyrostou a podaří se zvládnout epidemii, vrátím se k další velké zálibě, kterou je cestování (v posledních letech před narozením dětí to bylo především formou cykloputování). S přáteli máme dlouhodobý plán, že bychom postupně chtěli zdolat celou Dunajskou cyklostezku od pramene až k Černému moři, zatím jsme se z Německa dostali až do maďarského hlavního města Budapešti, takže nás bude čekat ta dobrodružnější balkánská část.

7. Máte pocit, že jsou mezilidské vztahy v současné době v pořádku a nebo je na čem

pracovat? Kterých lidských vlastností si nejvíce vážíte?

Myslím, že právě v dnešní době je nutné na mezilidských vztazích o to více pracovat. V letošním roce čelíme obrovské výzvě kvůli aktuální situaci, můžeme ji také brát jako výzvu k určitému restartu i v mezilidských vztazích. Zkusme sobě i lidem okolo nás (a nemyslím tím jen členy vlastní rodiny) dát novou šanci a malými krůčky můžeme kolem sebe vytvářet lepší a příjemnější prostředí. Pokud začneme u sebe a kolem sebe, tak postupně můžeme ovlivnit více lidí, než si sami dokážeme představit.

Na lidech kolem sebe jsem často oceňoval, pokud se dalo spolehnout na to, co říkali či na čem jsme se domluvili. Jako právník bych určitě vždy doporučoval vše podstatné a důležité zachytit na papír, nicméně jako člověka mne vždy potěšilo a potěší, když platí i jakákoliv „gentlemanská“ neformální dohoda.

Rozhovor vedla Mgr. Markéta Jetelová

Poděkování

Vážený občané,

je to již dlouhých 28 let, kdy nastoupil k nově vznikající Městské policii v Újezdu u Brna, tehdy ještě obecní, náš kolega, strážník Jan Klos. Dlouhá léta utekla, ve službě zažil v našem městečku spoustu vážných, ale i úsměvných případů. Čas však nikdo nezastavíme, a tak nadešla chvíle odejít do zaslouženého důchodu. Je tak na místě Janu Klosovi za vše poděkovat a popřát mu do další etapy života pevné zdraví, pohodu a spokojenost.

*Za kolektiv městské policie
Petr Macák, velitel*

Vážený pane Klosti,

jménem vedení radnice se připojuji k poděkování za Vaši dlouholetou práci u městské policie. V době, kdy jsem měla možnost s Vámi spolupracovat, jsem měla dojem, že Vás ve službě potkávají vždy ty nejdramatičtější chvíle, které může strážník městské policie zažít. Osobně jsem se u Vás vždy setkala s ochotou splnit vše i nad rámec Vašich pracovních povinností. Věřím, že časem na nepříjemné okamžiky Vašeho působení u městské policie zapomenete a zůstanou pouze

vzpomínky na vydařené a úspěšné pracovní zážitky.

Přejeme Vám neutuchajícího sportovního ducha, hodně zdraví, možností prozkoumávat cyklostezky v okolí blízkém i dalekém a pohodové chvíle strávené ve společnosti Vám milých lidí.

Za vedení radnice Marie Kozáková, starostka

1) Bylo dokončeno dětské hřiště na ulici Rozprýmova. Krátce po slavnostním otevření bylo ale nutné z důvodu mimořádných opatření hřiště uzavřít, takže si jej děti nemohly ani pořádně vyzkoušet. Přesto jej neznámý vandal stihl hned poškodit.

2) Proběhlo stavební zaměření budovy ZŠ, které bude sloužit jako podklad pro zpracování požární bezpečnostního řešení. Už v prvotní verzi návrhu řešení vzniklo několik požadavků PBS, jež si vynutí velké množství stavebních úprav.

3) V mateřské škole proběhlo též stavební zaměření objektu, které bude sloužit pro zpracování projektové dokumentace pro rekonstrukci vodoinstalace a kanalizace v objektu. V současné době proběhla veřejná zakázka pro výběr projektanta na zpracování výše uvedené projektové dokumentace.

4) Byl zpracován posudek soudního znalce, ten bude použit při soudním sporu se zhotovitelem kluziště – multifunkčního hřiště s ledovou plochou v základní škole.

5) Dokončuje se poslední část projektové dokumentace na rekonstrukci elektroinstalace v základní škole.

6) Je zpracována projektová dokumentace na chodník k mateřské škole a vyřizují se podklady, doklady a stanoviska pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení.

7) Je zpracována projektová dokumentace na multifunkční halu a vyřizují se dokumenty a stanoviska pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení.

8) Proběhlo zpracování pasportu veřejného osvětlení, zatřídění komunikací do tříd osvětlení, kompletní projektová dokumentace včetně energetického posudku a byla podaná žádost o dotaci ze Státního programu EFEKT na rekonstrukci veřejného osvětlení. Realizací opatření z tohoto projektu přinese úsporu energie na osvětlení ve výši 90,08 MWh/rok, což představuje finanční úsporu ve výši 202 180 ročně.

9) Projektová dokumentace na cyklostezku Újezd u Brna – Otnice byla odeslaná na konzultaci na SFDI a připravuje se žádost o dotaci.

10) Bylo dokončeno prodloužení kanalizace a vodovodu na ulici Wolkerova.

11) Byla provedena výsadba 50 stromů ve městě, které byly nakoupeny z dotace.

12) V současné době se dokončuje zateplení a nová fasáda na objektu Mezigeneračního centra, to je z velké části realizováno z dotace Jihomoravského kraje.

13) Dokončuje se nová služebna městské policie v budově U Hřiště 966.

14) Dokončuje se převod bytů do osobního vlastnictví na bytovém domě Rozprýmova 979 a 980.

15) Byl opraven chodník před stavbou na místě bývalého domu č.p. 1 na ul. Nádražní. Dále bylo opraveno dlouhodobě nefunkční schodiště před Penzionem pro seniory na ul. Štefánikova.

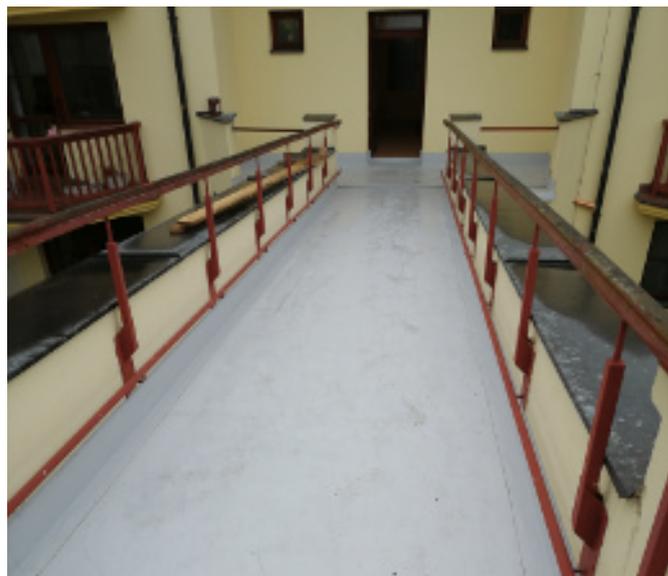
16) Byl vybrán architekt pro zpracování studie pro rekonstrukci kulturního domu Na Rychtě.

17) Probíhá demolice rodinného domu č.p. 2 na ulici Nádražní.

18) Probíhají jednání s organizací Generace Care, z.ú. o spolupráci na zajištění terénní pečovatelské služby v našem městě.

19) Byla opravena střecha jedné ze spojovacích chodeb (tzv. krčků) v Domě s pečovatelskou službou na ul. Rybářská.

20) Probíhá vybudování vrtané studny na fotbalovém hřišti.

Střecha spojovací chodby v DPS - tzv. krček

Karel Vévar, místostarosta

Představujeme se – STAVEBNÍ REFERÁT

Na stavebním referátu se nyní můžete potkávat s paní Monikou Flussovou a Ing. Petrou Uhlárovou.

Paní Monika Flussová

Dovolte mi, abych se Vám představila. Po celý svůj profesní život jsem se pohybovala především v oblasti administrativy, a to jak v soukromém sektoru, tak ve státní správě, ve které pracuji již dvanáctým rokem. Na Městském úřadě Újezd u Brna jsem od září tohoto roku zaměstnaná jako referentka územního plánování. Mám zde na starost vedení poplatků za užívání veřejného prostranství, reklamní poutače, nájmy nebytových prostor, vstupy do komunikace, záměry o pronájmu, směně a prodeji pozemků, zajišťování dokumentace průběhu územně plánovacích nebo rozhodovacích procesů (rozhodnutí o povolení zřízení sjezdu, o zvláštním užívání komunikace, smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene, smlouvy o právu provést stavbu). Na základě doporučení stavební komise připravuji podklady na schůze rady města a jednání zastupitelstva města. Dále také vyřizuji ve správním řízení záležitosti na úseku životního prostředí, zejména rozhodnutí o kácení dřevin.

Ing. Petra Uhlárová

Na stavebním referátu mám na starosti správu informačního systému MYSIS, který slouží jako

digitální úložiště vedení tras jednotlivých inženýrských sítí ve městě Újezd u Brna. Informace z tohoto programu jsou pak dále poskytovány občanům především jako vstupní podklady při projektování staveb. Dále jako referent Městského úřadu Újezd u Brna, který vykonává působnost silničního správního úřadu ve věcech místních komunikací, mám na starosti řešení žádostí ke zvláštnímu užívání komunikace jako je umístění inženýrských sítí do místních komunikací, připojení pozemků k místním komunikacím formou sjezdů, dočasné zábory místních komunikací ap. Dále se účastním jednání stavební komise města Újezd u Brna a jejich doporučení k jednotlivým žádostem pak následně po jejich zpracování předávám k rozhodování radě města nebo k rozhodování zastupitelstvu města. Součástí mé pracovní náplně je také příprava podkladů a následné projednání s dotčenými orgány ke stavbám, kde je město Újezd u Brna žadatelem / investorem. A nakonec podstatnou součástí mé pracovní náplně je komunikace s občany za účelem poskytnutí veškerých možných informací k jejich dotazům a žádostem, popř. nasměrování na další úřady kompetentní v řešení jejich záležitostí.

Multifunkční hala – krátký vhled na její vzhled,

aneb architektonické řešení stavby:

Stavba haly bude v kombinaci dvoupodlažní a jednopodlažní stavby tvořící prolnuté tři kvádřové hmoty.

Maximální půdorysné rozměry haly jsou 60,4 x 38m s výškou 11,15m. Mimo hlavní sál bude obsahovat víceúčelový sál/klubovnu, posilovnu, 9 šaten, restauraci, 3 klubové místnosti atd. Přízemí bude plně bezbariérové.

Střeška zahrádky a vstupu do objektu bude opatřena zelenou, vegetační střechou, pod kterou bude vedle vstupu do haly terasa restaurace a za ní parkování pro kola včetně dobíjecích míst elektrokol.

Objekt retenčního jezírka s funkcí vsaku bude plynule přecházet do zatravněných ploch, bude k němu umožněn přístup pomocí betonových nášlapů v úrovni trávníku.

V listopadu obdrželo město informaci Ministerstva pro místní rozvoj ČR o schválené dotaci na výstavbu multifunkční sportovní haly ve výši 30 milionů Kč. Věříme, že toto dílo se podaří zrealizovat a že tak potěšíme nejen sportovce našeho města, ale také všechny, kteří mají sportovního ducha.

Marie Kozáková, starostka

V říjnu letošního roku došlo ke změně v systému svážení bioodpadu způsobené technickými problémy s traktory, které si vyžádaly dlouhodobější opravu. Původně jsme předpokládali, že změna bude dočasná, nicméně nejenom díky reakcím, které tato změna vyvolala, jsme se začali podrobněji zabývat otázkou svozu bioodpadu v našem městě a je třeba si některé skutečnosti otevřeně říct, popsat a vysvětlit.

Způsob, jakým byl svoz bioodpadu v našem městě prováděn, je něco velmi nadstandardního a městskou kasu stojí ročně obrovské peníze. Chápeme, že pro majitele zahrad a polí je to velmi pohodlné, ale na druhou stranu je správné používat veřejné prostředky na placení úklidu soukromých zahrad? Neměli by se na úklidu soukromé zahrady finančně podílet právě její vlastníci?

V minulosti se v našem městě svážel bioodpad tak, že se na jaře a na podzim (celkově cca 2 měsíce) vyhlásilo městským rozhlasem, že bude v určitých týdnech svážen bioodpad. Jednalo se však pouze o drobný bioodpad z našich zahrádek (listí, tráva, pozůstatky výpěstků atd.).

V říjnu 2015 obdrželo město dotaci na mobilní kompostárnu. Celá tato akce přišla na 6 569 317 Kč (dotace činila 5 649 801,30 Kč - EU 5 335 923,45 Kč, SFŽP 313 877,85 Kč, příspěvek města pak 919 515,70 Kč). Z těchto finančních prostředků bylo pořízeno: traktor Farmall 15 Pro EP + čelní nakladač, drtič a míchač 6 m³, plnicí zařízení do vaků, příslušenství k řízenému kompostování, vibrační prosévací síto, měřicí a vyhodnocovací jednotka, monitorování procesu, SW pro vytváření směsi určené ke kompostování, sypač. Dne 15. 3. 2016 byly dále dokoupeny majáky+lopata za cenu 28 786,- Kč a dne 25. 7. 2017 lžíce s přídržovačem za cenu 33 500,- Kč.

Dále zastupitelstvo města dne 16. 11. 2015 rozhodlo:

12. oplotit pozemky p. č. 2404, 2405, 2406, 2407, část p. č. 374/1, p. č. 432 a část pozemku p. č. 2378/3, k. ú. Újezd u Brna, které jsou ve vlastnictví města Újezd u Brna a budou sloužit jako zázemí pro mobilní kompostárnu s technologií kompostování ve vacích.

13. zřídit zázemí pro mobilní kompostárnu s technologií kompostování ve vacích na pozemcích města – p. č. 2404, 2405, 2406, 2407, část p. č. 374/1, p. č. 432.

V rámci této dosud rozpracované stavby bylo proinvestováno 163 527 Kč. Zázemí kompostárny však nikdy zřízeno nebylo. A tak se veškerý bioodpad, který se po obci nasbíral, začal vozit do silážních jam v areálu zemědělského družstva, kde plesnivěl, protože se s ním nezacházelo tak, jak je pro vytvoření kompostu třeba, a dnes je navíc problém s jeho likvidací. Aby se zabezpečila udržitelnost projektu a aby byl dostatek "materiálu" pro mobilní kompostárnu, začal se bioodpad svážet dům od domu. A tak jsme se dostali od svozu drobného bioodpadu až ke svážení velkých větví, mokré hlíny a dobře pod tímto bioodpadem ukrytých mrtvých zvířat či bot a dalších pozůstatků z domácností. Jen pro Vaši informaci uvádíme přehled svezeného bioodpadu tak, jak byl zaznamenán vedoucím pracovní skupiny města panem Petrem Suchým: v roce 2015 – 451 t, 2016 – 1315 t, 2017 – 1221 t, 2018 – 1164 t, 2019 – 1416 t. Asi si dovedete představit, kolik kilogramů odpadu musí někdo při takovém systému svozu vzít, zvednout na vlečku, vysypat, vytrít atd. Argumenty některých občanů, že jsou tu pracovníci města právě od toho, jsou opět zcela mylné. Pokud by toto mělo být součástí pracovní náplně zaměstnanců pracovní skupiny města, pak je otázkou, proč od roku 2015, kdy město pořídilo mobilní kompostárnu, tuto činnost ve své pracovní náplni neměli?

Pokud si někdo z nás myslí, že je takový svoz "zadarmo", pak se rovněž velice mýlí. Město nejenom že platí zaměstnance, kteří svoz provádějí, platí také provoz a opravy zařízení, které se ke svozu používají. Pokusili jsme se tedy vyčíslit, kolik město stojí svoz bioodpadu denně. Svoz je prováděn 2 traktory (jedním se nakládá, druhým se sváží). Počítáme-li, že se svoz provádí denně 7 hodin (pracovní doba je 8,5 hodiny), pak provoz jednoho traktoru vyjde na 4 200,- Kč (cena 1 motohodiny provozu traktoru 600,00 Kč). Hrubá mzda zaměstnanců (2 řídí, 3 nakládají) činí včetně odvodů 4 419,30 Kč. Celkem tak stojí jeden svozový den 12 819,30 Kč. Bioodpad se sváží 2 až 5 dní v týdnu v závislosti na ročním období. V průměru tak stojí svoz týdně 44 867,55 Kč.

Přistavení a odvoz kontejnerů o víkendů stojí město 5 082,- Kč, a to i když k tomu připočteme jeden den svozu od starších občanů a matek samoživitelek, vychází to v průměru na více než 75% úsporu nákladů za týden. Zaměstnanci města mohou namísto času stráveného svozem bioodpadu ze soukromých zahrádek sekat městské

pozemky, udržovat mobiliář a nemovitosti města nebo opravovat chodníky.

Jak to funguje jinde? V jiných obcích lidé běžně vozí bioodpad do kontejnerů nebo na sběrný dvůr. Nebo si pořídili či dostali kompostéry a nepálí bioodpad na svých zahradách. U nás jsme z výše uvedených důvodů postavili kontejnery po městě a hned se diskutuje o tom, jak se bude pálit, jak budou lidé házet do kontejnerů všechno možné, místo abychom si uvědomili, že jsme z pohodlnější, že všude jinde lidé vozí do kontejnerů nebo

sběrných dvorů bioodpad bez jakýchkoliv problémů, že myslí ekologicky i ekonomicky. Město má požádáno o dotaci, kdo chtěl kompostér na zahradu, v příštím roce ho dostane. Máme sběrný dvůr, kam je možné bioodpad odvézt. Kdo

Nikdy se nezavděčíš všem ...

Když jsem nastupovala na úřad v Újezdu u Brna, věděla jsem moc dobře, že jakákoliv práce s lidmi je velmi náročná a nevďěčná. Celý svůj profesní život se pohybuji ve veřejné správě, vždy jsem pracovala na úřadech a v rámci kontrolní činnosti jsem měla možnost poznat chod mnoha úřadů (za což jsem dnes vděčna, neboť když narazíme na jakýkoliv problém, většinou vím, na koho se obrátit a s kým konzultovat). Bylo mi jasné i to, že pracovat v místě bydliště bude ještě komplikovanější, protože budu „pracovat“ i ve svém volném čase. Mé obavy se naplnily nad míru očekávání a radost z toho příliš nemám.

S čím jsem však nepočítala, byla úroveň vedení některých agend. Jsem přesvědčena, že aby byl výsledek jakékoliv lidské činnosti uspokojivý, je

chce, může si nechat přistavit vlečku a město ji za zanedbatelný poplatek odveze. Senioři, kteří nikoho nemají, handicapovaní, maminky samoživitelky - tito všichni si mohou telefonicky objednat odvoz bioodpadu a město toto zajistí přímo od jejich domu tak, jak tomu bylo dříve. Dalším jednoznačným argumentem pro změnu je nepořádek, který bioodpad před našimi domy způsobuje. Není v silách pracovní skupiny, aby ho uklidila za jeden den. A tak se pytle, kolečka, kbelíky válí větší část týdne na ulicích. Nikdo neocení a ani si neuvědomí, že zaměstnanci pracovní skupiny drží denně v rukou spoustu metrů/tun odpadu a za tuto dřinu si ještě musí nechat od občanů nadávat, a to někdy i velmi vulgárně.

Zamyslete se, prosím, všichni nad stavem věci a hledejte s námi řešení. Nesnažme se poukazovat pouze jen na negativa. Bylo by dobré, abychom se společně pobavili o tom, zda není lepší odvézt bioodpad do kontejneru nebo sběrného dvora a nastavit motivační program pro třídění odpadu apod. a ušetřené peníze za práci lidí a motohodiny traktoru použít na opravu chodníků, nákup mobiliáře, opravu budov v majetku města, opravu kanalizace, vodovodu, čističky, základní a mateřské školy... Děkujeme.

Petra Kocúrová a Karel Vévar, místostarostové

třeba pracovat precizně, svědomitě, s dobrou znalostí dané problematiky. Absolutně nechci pochybovat o tom, že každý pracuje podle svého nejlepšího svědomí a vědomí (dokud mě sám nepřesvědčí o opaku). Někdy to ale, bohužel, nestačí, což platí o práci v jakémkoliv oboru.

Nedělá mi žádnou radost, když uvedu, že spousta agend byla v minulosti na našem úřadě vedena v rozporu s právními předpisy. Dokonce – a to mne nepřestává udivovat - je vykonávaly osoby, které nespĺňovaly zákonné požadavky na výkon konkrétní agendy. Je až neuvěřitelné, jaké nedostatky dosud postupně objevujeme. V kartotéce evidence obyvatel bylo donedávna uloženo opravdu neskutečné množství osobních karet, které měly být dávno přeraženy do jiné

evidence, nehledě na to, že karty nebyly vždy vedeny v souladu s prováděcími předpisy a metodickými pokyny nadřízených orgánů. Smlouvy ke stočnému nejsou kompletní. K poplatkům chybělo mnoho podkladů, placení některých poplatků bylo chybně promíjeno radou města, přičemž ve skutečnosti jde o výkon přenesené působnosti, kdy orgánem příslušným k takové činnosti je městský úřad. Evidence cizinců zde žijících byla vedena nekomplexně (žili tady, ale např. poplatky jim vůbec nebyly předepsány) a nebyla úplná, atd. Na stavebním referátu není dne, abychom nedohledávali nějaké dokumenty. Záležitosti týkající se povolení přípojek inženýrských sítí byly a zatím stále jsou řešeny dle mého názoru nestandardně, velmi komplikovaně, kdy rozhodnutí o povolení zřízení přípojek si v minulosti mlčky vyhradilo zastupitelstvo města a vyřízení se tak protáhlo i na několik měsíců – mimochodem tento způsob máme v úmyslu změnit usnesením na nejbližším zasedání zastupitelstva a usnadnit tak občanům vyřízení jejich oprávněných požadavků.

Nad zněním některých smluv uzavřených v minulosti mi zůstává rozum stát, z některých je patrné „pouze“ pochybení administrativní, které však ve svém důsledku může způsobit vážný problém, jiné smlouvy město zavazují k úkonům, kterým není schopno dostát, další smlouvy jsou pro město nevýhodné úplně. V mnohých smlouvách chybí ustanovení o smluvních pokutách, tudíž se jejich plnění stává pro město nevymahatelným. S takovými závazky z minulých let se musí vypořádat současné vedení města, aniž by komplikace samo zapříčinilo, je tedy v pozici nezáviděníhodné.

Ve výčtu dalších problémů bych mohla pokračovat hodiny. Tato fakta pochopitelně komplikují a zdržují naši další práci. Snažíme se však věci uvést do pořádku a jsem přesvědčena, že se nám to daří, jen vše potřebuje čas. Nikdy se však nedokážeme zavděčit všem. Co udělá radost jednomu, druhý zkritizuje. Jeden den povolíte skácení stromu a druhý den se k vám dostane petice za záchranu všech stromů. Dětem necháte postavit krásná hřiště a už v průběhu stavby řešíte stížnosti spoluobčanů, kteří si nepřejí, aby si pod jejich okny hrály děti. Na opakovanou žádost odstraníte stromy na hřbitově, jejichž kořeny ničí hroby v jejich blízkosti, následuje stížnost, že stromy na hřbitově poskytovaly krásný stín a odpočinek návštěvníkům hřbitova. Není

jednoduché vyhovět všem, snažíme se všichni rozhodovat po důkladném zvážení všech okolností a zejména v souladu s právními předpisy. Jak jsem zmínila na začátku, práce pro lidi je práce nevděčná, v tom se mnou musí jistě souhlasit všichni, co někdy něco pro lidi dělali. Přesto všechno děláme všichni svoji práci rádi. Čas od času nás odradí negativní reakce prezentované na sociálních sítích, osobní ataky přímo na půdě úřadu nebo i anonymy, které jsou psány „skutečně na úrovni stylistické i gramatické“ a o autorovi vypovídají mnohé.

Na druhou stranu nás nabíjí energií kladné reakce, kterých se nám dostává neúměrně více než těch negativních. Jen dva příklady z mnohých – zrušení doručování složenek k úhradě poplatků – byla jsem si jista, že tento krok ocení především mladší generace, což se potvrdilo. Příjemným překvapením byly reakce našich seniorů – bez jakéhokoliv odporu, stěžování si apod. i nadále chodí platit poplatky na úřad převážně osobně a naprosto jim stačí, že se z hlášení, zpravodaje nebo i z nástěnky dozví, že už je správný čas přijít a uhradit poplatky. Přichází úplně stejně jako v minulosti, jen s malinkým rozdílem, že s sebou neunesou složenky. A ještě se nám od nich dostává pochvaly a úsměvů. Nejvíce negativních ohlasů jsme zaznamenali z řad „střední generace“. Nerozumím tomu, kde v době dnešních technologií nastal problém, a také nechápu, co je logického na tom, že občanům doručíme složenky (vytisknout, poskládat a roznést složenky po celém městě zabere neskutečně mnoho času a zaměstná minimálně pět osob), aby tito je vzali, přišli osobně na úřad poplatky uhradit a složenky krásně projely skartovačkou.

Druhým příkladem může být soz bioodpadu. Je velmi paradoxní, že zejména podle reakcí na sociálních sítích si nejvíce na změnu systému stěžují mladí zdraví muži, ti poukazují na to, jak je těžké pytel s odpadem nadzvednout a vysypat do kontejneru. Úsměvné. A opět nejméně stížností přichází od starší generace. Nechci nikomu křivdit, ale možná bychom si měli vzít právě ze starší generace příklad. Pracovitost, skromnost, ochota, pokora, vděk. Lidské vlastnosti čím dál vzácnější.

Pojďme se zamyslet nad tím, že nemůžeme vše brát jako samozřejmost, že pohodlí, na které jsme si zvykli, nemá žádné opodstatnění. Jestli chceme žít v příjemném prostředí, v hezké atmosféře, musíme se snažit všichni. Nelze očekávat, že za nás budou fungovat a řešit naše starosti

a problémy jiní. Všichni jsme jeden tým. Pokud nám to nedojde a budeme si házet klacky pod nohy, místo abychom si vzájemně vycházeli vstříc,

nemá tato společnost šanci na pěknou budoucnost.

Mgr. Daria Vašáková

Tvořiví újezdští obyvatelé

Protože letošní advent je na akce v Újezdě dosti chudý, újezdské maminky ve spolupráci s Mezigeneračním centrem vymyslely pár aktivit pro kreativní obyvatele, a to nejen děti s jejich rodiči. Všichni se mohli zapojit do výzdoby vánočního stromku před radnicí. Sešly se krásné ozdoby, které v předvečer začátku adventu instalovali zaměstnanci města spolu s tradiční světelnou výzdobou. Těšit se z nich můžeme po celou dobu adventní a vánoční.

Zároveň proběhla i akce „Újezdská vnučata“, ta byla ve znamení tvoření drobných dárečků pro dříve narozené obyvatele našeho města.

Všem zúčastněným moc děkujeme za zapojení a krásné výrobky, které jistě potěší mnohé z nás.

Marie Lišková

Po nástupu do funkce ředitele školy jsem musel nejdříve zmapovat situaci. Bylo potřeba zjistit, jaké vybavení má škola k dispozici a jaké platformy, případně nástroje učitelé při výuce v loňském školním roce využívali.

Základním předpokladem pro kvalitní distanční výuku je vybavení všech zúčastněných stran příslušnou IT technikou. Bohužel vybavenost naší školy nebyla v tomto směru úplně ideální. Učitelé na prvním stupni měli k dispozici pouze pevné počítače, které nejsou na distanční způsob vzdělávání vhodné. Učitelé druhého stupně sice notebooky měli, ale některá z těchto zařízení již neodpovídala současným požadavkům.

Mé první kroky tak vedly ke zřizovateli. Díky jeho pochopení vážnosti situace a vstřícnosti došlo k dohodě o poskytnutí finančních prostředků na nákup notebooků pro učitele prvního stupně. Byl jsem připraven k pořízení dalšího vybavení z finančních zdrojů školy i za cenu, že budu muset využít rezervního fondu.

Výraznou pomoc přineslo usnesení vlády ČR o poskytnutí mimořádných prostředků základním školám na nákup ICT vybavení. V nejkratší možné době jsme vypsalí výběrové řízení na nákup notebooků pro pedagogický sbor. Zbylé finanční prostředky jsme využili na podporu žáků, kteří doma neměli potřebné technické vybavení pro zapojení do online výuky.

Nutno podotknout, že rychlost byla v tomto případě klíčová. Poptávka po IT technice velmi rychle převýšila nabídku a mnohé školy, které nezareagovaly včas, nemají dostatečné vybavení dodnes.

V současné době jsou všichni učitelé naší školy vybaveni novým notebookem a škola má k dispozici dalších 30 zařízení, která jsou momentálně zapůjčena v rodinách. Kromě notebooků jsme zakoupili i další komunikační techniku, např. grafické tablety a webkamery. Díky tomu se distanční výuky účastní 100 % žáků naší školy.

Všechna potřebná zařízení jsme pořídili z prostředků poskytnutých vedením našeho

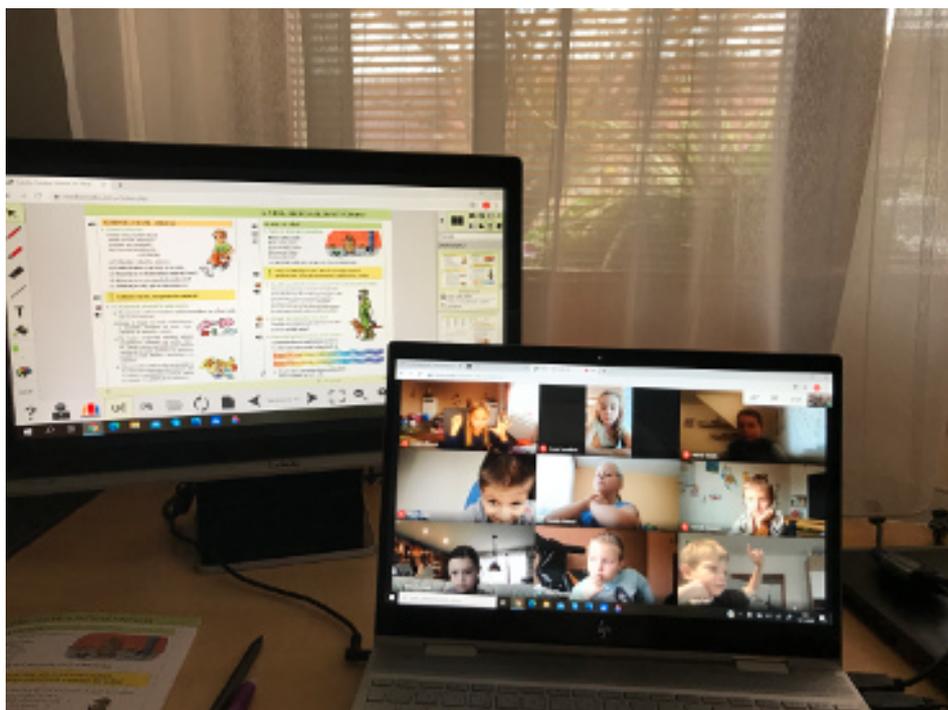
města a z dotačního programu MŠMT. Po návratu žáků do škol budeme vše dál v maximální míře využívat. Plánujeme vybudování mobilní počítačové učebny.

Dalším důležitým krokem bylo zavedení jednotné komunikační platformy. Cílem bylo nastavit takové prostředí, ve kterém stačí žákovi ke komunikaci se školou jeden, případně jen velmi omezené množství softwarových nástrojů, pomocí nichž může se školou komunikovat a spolupracovat na zadaných úkolech. To samé platí pro učitele a rodiče.

Za jednotnou komunikační platformu jsme zvolili G-Suite. Na začátku školního roku jsme proškolili učitele, kteří pak vše vysvětlili žákům. Ve chvíli, kdy došlo k uzavření škol a k přechodu na distanční výuku, jsme tak byli poměrně dobře připraveni. Samozřejmě se to neobešlo bez drobných komplikací, ale ty bych označil za nepodstatné.

Závěrem bych rád všem upřímně poděkoval. Zřizovateli za pochopení a finanční podporu. Celému pedagogickému sboru za to, že se aktivně a zodpovědně podílel na nastavení současné formy distanční výuky. Žákům za aktivní a zodpovědný přístup k výuce. A také rodičům za jejich vstřícnost a trpělivost. Jsem si vědom, jak je současná situace pro všechny složitá a přeji všem především pevné zdraví!

Mgr. Vladan Kupsa, ředitel ZŠ

Letošní podzim nám přinesl jedno déjà vu, tedy pocit, že se děje něco, co jsme už jednou prožili. Vzhledem k epidemiologické situaci znovu nastala chvíle, kdy zůstaly děti doma, a distanční výuka se oproti té jarní stala povinnou. Dalo by se říct, že spousta z nás se divila jako zjara, a to do slova a do písmene. Zatímco v první koronavirové vlně nás pedagogy zastihla distanční výuka naprosto nepřipravené, v podzimní vlně jsme byli o krok napřed. Na jaře bylo v podstatě na každém učiteli, jak se k dálkové výuce postaví. Někteří pedagogové komunikovali s žáky denně formou online výuky, jiní zadávali práci do systému Bakaláři, někteří zase natáčeli výuková videa. Všechny tyto přístupy měly jediný cíl - vynahradit žákům alespoň částečně prezenční výuku, která do té doby byla pro nás všechny naprosto samozřejmá. Při jarním uzavírání škol služebně starší kolegové nevěřičně kroutili hlavou, protože kromě uhelných prázdnin uzavření škol nikdy nezažili. Nikdo z nás nevěřil, že budeme doma déle než týden.

Získané zkušenosti z jarní vlny jsme však v podzimní vlně zúročili. Velké díky patří vedení naší školy, které nepodcenilo nákup notebooků a ihned po obdržení dotace nás vybavilo veškerým potřebným zařízením tak, abychom byli na případné další uzavření škol připraveni. Ještě v září všichni pedagogové absolvovali dvě školení zaměřená na online výuku v aplikaci Google Meet, Google Učebna a všem žákům byly zřízeny gmailové účty. Vše bylo možné žáky včas naučit a vyzkoušet přímo v praxi. Proto se také podařilo druhý den po uzavření škol okamžitě začít napříč všemi ročníky s online výukou. V okolních školách teprve zadávali výběrová řízení na nákup potřebných zařízení, zatímco u nás už bylo vše v procesu. Dokonce kamarádka učitelka z nedaleké školy se šla poptat svého ředitele, proč už dávno nemají nakoupené notebooky, když v Újezdě už je všichni pedagogové mají. Zase v jiné základní škole se rozhodli pro první a druhé ročníky online výuku neposkytovat, protože by to děti nezvládly! Jako rodič jsem velmi vděčná za to, že obě děti měly

možnost každý den vidět svoji paní učitelku a spolužáky. Přiznám se, že po odučených online hodinách v druhé třídě je celkem náročné sedět další hodinu vedle svého dítěte, prvňáka, a sledovat, jak se vlastně ve výuce chová. S některými maminkami jsme se shodly, že nebýt výuka v dopoledních hodinách, dvě deci by se někdy hodily! O to víc chci poděkovat všem kolegyním a kolegům za jejich obrovskou trpělivost a snahu!

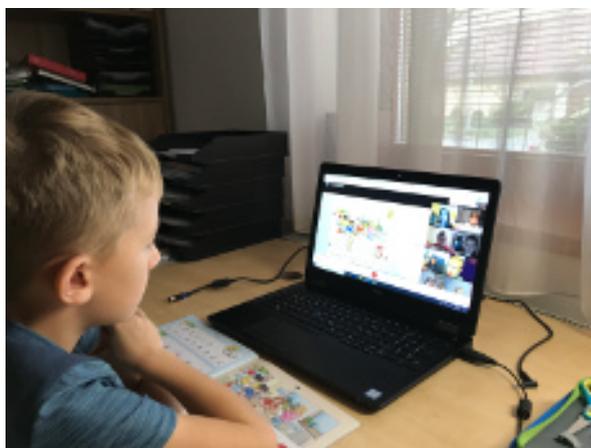
Každý ročník má specifické potřeby, nedá se stejně přistupovat k prvňákům a stejně k devťákům. Zatímco u prvňáčků je zapotřebí dopomoc rodiče, od druhé třídy už jsou děti schopné ovládat si výuku samy a rodiče jsou tak v roli manažerů, kteří řídí procesy včasného odevzdávání úkolů, focení pracovních sešitů, písanek apod. Zatímco žáci prvního stupně se stále vzorně ptají, zda si mohou odskočit na toaletu, druhostupňáci si vypnou kameru a odskočí si i na celou hodinu. Asi největší potíž mladším dětem činí zapínání a vypínání mikrofonů. Učitel stále dokola musí opakovat větu: „Pokud chceš mluvit, musíš si zapnout mikrofon.“ Nebo: „Terezko, jsi jako rybička, vidíme

jen otvírání pusinky, nic neslyšíme.“ Jindy zase: „Děti, vidíte mě? Asi jste vypadly.“ „Paní učitelko, vy jste se zasekla!“ Přiznám se, že po těchto větách se nám učitelům určitě stýskat nebude. Na druhém stupni zase řeší jiné „vtipné“ situace typu: „Tak dnes je ve výuce s námi i Leonardo di Caprio.“ Jindy se místo žáka objeví na monitoru žába, troll atp. Často se také

učitel ptá: „Tondo, jsi tam? Karle, ty spíš?“ Samozřejmě je na nás učitelích, jak se nám podaří tyto situace rozdávat. Někdy se vyplatí počítat do tří a postavit se k tomu s humorem, protože humor a nadhled pomáhají vždy a všude.

Online výuka má svůj význam, ale přímý kontakt s učitelem je nenahraditelný. A tak doufáme, že se školy budou do budoucna omezovat co nejméně, protože vzdělání je budoucnost! Věřte, že učitelé se snaží dělat pro žáky i v této složité situaci maximum, zkuste prosím vyžadovat to samé po svých dětech!

Mgr. Michaela Bednářová

Podzimní radovánky a předvánoční čas v mateřince

V mateřské školce jsme se pustili do podzimní výzdoby. Nápady učitelek a pěkné práce dětí zkrášlovaly prostory školky. K podzimnímu období se velice hodily výtvary z listů, kaštanů a dalších přírodnin. Některé výrobky poukazovaly i na chladnější a deštivější počasí.

Děti také velice zaujala ukázka ovoce a zeleniny, kterou si samy nanosily z domu. Společně jsme plody poznávali, pojmenovávali a rozdělávali do skupin. Samozřejmě nechyběla ochutnávka.

Vzhledem k tomu, že říjen byl také měsíc stromů, věnovali jsme se i tomuto tématu. Nechybělo seznámení dětí se životem stromů, poznávali jsme je, učili jsme děti, proč jsou pro nás stromy tak důležité a proč je musíme chránit. Den stromů jsme 20. 10. oslavili zasazením dvou stromků na naší zahradě. Děti společně plnily úkoly na stanovištích. Počasí nám přálo a dopoledne jsme si všichni skvěle užili.

Ve školce jsme zhlédli i divadelní představení „O vytrvalém princí“. V důsledku koronavirové epidemie jsme zrušili některé společné akce,

rušíme i akce s rodiči. Všichni si přejeme, aby se situace uklidnila a abychom vše zvládli ve zdraví.

Letos jsme i svátek sv. Mikuláše oslavili jinak. Každý rok přivítáme ve školce žáky ze 7. třídy základní školy, kteří nám skvěle předvedou Mikuláše se svým doprovodem. Tento rok nás školáci nenavštívili z důvodu koronavirové epidemie. Vše jsme si se zaměstnankyněmi ve školce obstaraly samy. Role Mikuláše, anděla a čerta si rozdělil náš kolektiv zaměstnanců mezi sebou.

Již od prvního adventního týdne jsme začali ve školce s vánočními přípravami. Vyrábíme přáníčka pro seniory z místního Domu s pečovatelskou službou. Zimní a vánoční výzdobou vykouzíme atmosféru Vánoc v každé třídě. Ježíšek přinese dárky a potěší všechny děti.

Ve dnech 14. – 18. 12. 2020 budeme pořádát Vánoční jarmark. V těchto dnech vždy od 13:00 do 16:00 hodin v prostorách MŠ mohou rodiče zhlédnout a zakoupit výtvary dětí s vánoční

tématikou. Výtěžek bude připsán na transparentní účet určený na rekonstrukci školní zahrady.

Kolektiv MŠ přeje pohodový předvánoční čas a hezké prožití vánočních svátků.

*Za kolektiv mateřské školy
paní učitelka Jindra Tauchmanová*

Děti a paní učitelky
mateřské školy v Újezdu u Brna
Vás srdečně zvou na prodejní

Vánoční jarmark

ve dnech 14. - 18. 12. 2020

Jarmark bude probíhat
v prostorách mateřské školy,
a to vždy od 13:00 do 16:00.

Příďte si s námi užít vánoční atmosféru
a potěšit se s výrobky našich dětí.
Zabývat se je možnou příjím nejen rodiče dětí stávajících
ale i ti, kteří rádi šouknou memoriálně nezastaralých.

Těšíme se na Vás!

Soutěž o nejlepšího sněhuláka

Milé děti a rodiče,

město Újezd u Brna ve spolupráci s Kulturně-školní komisí vyhlašuje již druhý ročník soutěže o

NEJLEPŠÍHO SNĚHULÁKA

Soutěž probíhá v období od 21.12.2020 do 28.2.2021. Zúčastnit se může každý, kdo ve zvoleném období postaví sněhuláka ze sněhu, vyfotí se s ním a fotku nám pošle na emailovou adresu zpravodaj-ujezd@seznam.cz. Do emailu prosím uveďte jméno stavitele, kde a s kým sněhuláka stavěl.

Stejně jako vloni pomocí hlasování na facebooku města vybereme 3 nejlepší stavitele, kteří budou odměněni.

za KŠK Lucie Švandová

Jaká byla, jak se smála, jaký měla hlas. Těch vzpomínek na magistru Marii Jadrnou je mnoho a každý z nás má své. Letos na podzim zemřela po těžké nemoci, nemoci, jež dokáže zlomit i lidi silné a statečné, ji však ne. Odešla smířená žena, která v životě překonala mnohé těžké chvíle, zažila mnoho hořkosti, nespravedlivých nařčení i urážek. Vše nesla jako svůj úděl, statečně a hrdě. Na omluvy už je pozdě, jinde a někomu jinému se bude zodpovídat ten, který jí ublížil nejvíce. Netuším, jak se dá s takovým svědomím klidně žít.

Pojďme však na Marii Jadrnou vzpomínat lidsky, radostně, pravdivě. Vždyť její život byl naplněný i šťastnými okamžiky, prací, kterou měla ráda, dětmi, vnoučaty a lidmi, kteří si jí vážili.

Vzpomínka první je od Ing. Miloše Zapletala.

Moje kamarádka Maruška

První vzpomínka na Marušku je vzpomínka na tu přísnou „ježibabu“, co se objevila v újezdské lékárně. Proč to neříct, když je to pravda!

Před 10 lety jsme se ale poprvé setkali osobně díky místní politice a nejednou jsem si všiml těch pronikavých dobrosrdečných očí, pěkného úsměvu, když bylo čemu se smát, ale i zachmuřené tváře, když jí něco nebylo po vůli. Najednou jsem zjistil, byť jsem o nějaký ten rok mladší, že máme spoustu společných zájmů a na mnohé věci stejný názor. V mnohém jsme spolu nesouhlasili na 100%, mnohdy jsme si své názory i bouřlivě vyměňovali (jak mě chybí její slova „Zapletale, já bych tě nejradši zabila!“), vždycky jsme se ale nakonec všemu zasmáli, přitukli si skleničkou vína a šli dál.

Maruška byla osobou, která spojovala spoustu lidí napříč věkem a zájmy. Ať už těch, kteří měli rádi folklór a vínečko, tak těch, kteří se zajímali o místní život nebo měli rádi cestování.

Byla mezi prvními újezdskými babami, které založily tradici Babských hodů. I když měla spoustu práce se svým podnikáním, chodila na všechny zkoušky a svým elánem byla příkladem i pro ty mladší.

Kolik jsme zažili legrace na našich cyklistických „OPO“ výletech, při návštěvách moravských sklípků, ochutnávkách vín a při politických debatách u ní v lékárně.

Jen těžko si představit, že to půjde bez ní. Samozřejmě to nějak půjde, život se nezastavil, ale vzpomínky na tyto časy ve mně zůstanou napořád!

A co teprve její cyklistické zájmy.

Když vyprávěla, jak byla s kolem v tuniské poušti, jezdila po tureckých vesnicích, byla tam i onde, tak jsem ve svých dvačtyřiceti letech čuměl s otevřenou hubou, cože to ta o víc jak 10 let starší ženská všechno zvládla! Měl jsem sice za sebou pár cyklovýletů po české zemi a v podhůří rakouských Alp, ale proti ní jsem byl úplnej břídil. A pak přišel podzim roku 2015 a Maruška řekla:

„V červnu 2016 letíme do Skotska na kola, jedeš?“
Vůbec jsem si nedovedl představit KOLO-LETADLO, co tam? Samozřejmě že jsem jel a zažil tak nepopsatelné zážitky, ať již jízdou na kole v počasí, za kterého by člověk psa ven nevyhnal, tak za krásného slunného počasí, kdy byla vidět nádherná skotská vysočina, jezero Loch Ness, útulné vesnické puby, palírny ... Za 12 dnů jsme na kole ušlapali asi 800 km, dodnes nejtěžších, ale současně nejkrásnějších kilometrů.

Tím to nekončilo. V roce 2018 jsme se domluvili, že pojedeme do Chorvatska na KOLO-LOĎ. Opět něco, co by mě v životě nenapadlo. Nasednete na loď, která vás večer převáží mezi ostrovy, přes den pak po těch ostrovech cestujete. Bohužel v této době se u Marušky již projevovala první etapa její těžké nemoci, tak jsme nakonec jeli bez ní, ale opět jenom jí jsem vděčný, kam mě nasměrovala.

Ač nebyla zcela zdráva, zavezla nás s koly na nástupní místo. Chtěla se sejít se svými známými a majiteli malé cestovní kanceláře. A tam jsem si všiml další věci, která jí byla vlastní, byť jsem to do této chvíle nevěděl. Ať sama se nemohla zájezdu účastnit, tak v okamžiku, kdy si myslela, že ji nikdo nesleduje, předala majiteli CK nemalý finanční dar na horší časy. Až následně jsem se dozvěděl, že obdobně přispívala ze svého podnikání na spoustu dalších bohubilých věcí, ale nikdy se tím nechlubila. Kolik takových človíčků je?

A pak tu byl začátek října, kdy jsem se dozvěděl její diagnózu.

Říkal jsem si, to snad není možný, vždyť jsme spolu začátkem září seděli ještě na zahradě, slavili její výsledky, které byly „bez nálezu“, plánovali si konečně ty společné další cesty – a najednou....

Kdybych byl věřící, tak bych asi řekl: „Cesty Páně jsou nevyzpytatelné.“ Nejsem, a proto se stále ptám: „Proč? Proč ona a proč už teď?“

Asi byl opravdu její čas a je pravda, že velikost člověka se pozná tím, co po něm zůstane.

A nemusí to být velkolepé stavby, umělecká díla a kdovíco hmatatelné. Po Marušce určitě zůstane v mnoha lidech silná vzpomínka na krásnou

bytost, která žila svůj život naplno, nemyslela jen na sebe, žila ho pro své děti, vnoučátka, pro nás kamarády a pro každého, kdo si to zasloužil.

Maruško, díky...

Miloš Zapletal

Vzpomínka druhá je od MUDr. Anny Víškové **Místo hřbitovního kvítí ...**

S paní magistrou Marií Jadrnou jsme se poznaly a poprvé potkaly v roce 1985 v Brně. Byla mladá, pocházela z vyškovského okresu a měla zájem pracovat v lékárně v Újezdu u Brna. Přání se jí splnilo.

V roce 1992 jsme spolu navázaly úzkou, léta trvající spolupráci lékař - lékárník, která trvala dlouhých 28 let. V centru našeho společného konání byl pacient a snaha mu pomoci. Za tu dlouhou dobu jsme ctily jedna druhou. Mohly jsme se na sebe spolehnout, věřit si a pomáhat nemocným.

Při častých návštěvách lékárny jsem věděla o trápeních paní magistry Jadrné, která těžce nesla. Jako by nestačila práce, starosti o děti, péče o nemocnou maminku ... Věděli jsme, co ji trápí a kdo jí pomáhá k bezesným nocím. I dnes víme, kdo nemá rád pracovité a úspěšné lidi, zvláště pak ženy. Paní magistra Jadrná nesla křivdy těžce, avšak s obdivuhodnou vytrvalostí.

A v závěru přišla nemoc, dlouhé léčení, chvíle naděje, pak opět zhoršení a loučení. Statečnost a síla osobnosti se pozná podle toho, jak nese svůj kříž. Paní magistra nesla kříž tak, jak se na křesťanku patří a může být nám všem vzorem. Milá paní magistro, těchto pár řádků Vám kladu na hrob místo hřbitovního kvítí. Budeme na Vás s láskou vzpomínat.

MUDr. Anna Víšková

Vzpomínka třetí je od paní starostky Marie Kozákové.

Rozloučení s Maruškou Jadrnou

V letošním roce máme možnost více poznávat, jak křehký je život lidský. Mezi těmi, kteří tento pozemský svět navždy opustili, patří k lítosti mnohých z nás paní Mgr. Marie Jadrná. Osobně jsem Marušku neznala příliš dobře. Rozhodně jsem si to však nemyslela. Skutečnost, jak málo jsem ji znala, se mi odkrývá až ve chvíli posledního rozloučení a při vzpomínání těch, s nimiž prožila chvíle volna a dovolených. Při společné práci na radnici nám byla a bude velkým příkladem, neboť navzdory velmi vážné nemoci stále bojovala boj za spravedlnost, čestnost a poctivost a důsledně plnila svoji roli zastupitele a radní našeho města. O tom, že byla také výbornou maminkou, svědčí její děti, které jí doma s láskou poskytovaly péči až do posledního vydechnutí.

Osobně mi byla dána příležitost strávit s Maruškou část nedělního odpoledne několik málo dní před jejím odchodem na věčnost. Byla jsem opět, jako již mnohokrát předtím, překvapena její vitalitou a smířením s tím, co jí Bůh nadělil. Takto zůstane v mých vzpomínkách a věřím, že také ve vzpomínkách mnohých.

Marie Kozáková

Vzpomínky na dobrého člověka zůstanou navždy, není moc a síla, která by je vymazala z našeho vědomí. Věřím, že kdyby paní magistra na konci svého života na pomyslné misky lékárnických vah vložila těžké životní situace a naproti nim šťastná období, převážila by miska s dobrem. Na ní by totiž ležela i její pracovitost, obětavost, statečnost a veliký kus lásky.

Mgr. Markéta Jetelová

Minul nás letos celkem velmi zamračený a sychravý podzim, doba zkracujících se dní, připomínající příchod blížící se zimy. Podzim je ideální doba na výsadbu stromů a keřů a také doba největší barevné změny v prostředí, ve kterém žijeme. Je to doba, kdy se všední zelené listoví stromů a keřů najednou ztratí a listy se rozzáří pestrými barvami. Nádherné barvy a šustění listů pod nohama k tomuto období neodmyslitelně patří.

Našemu městu se podařilo získat dotaci z Národního programu životního prostředí na výsadbu celkem 50 ks stromů. První část výsadby byla realizována v sobotu 17. října 2020. Vysazeno bylo stromořadí v ul. U Hřiště, složené z odolných javorů amurských. Toto stromořadí má časem nahradit odumírající a neperspektivní jehličnaté stromy v okolí fotbalového hřiště. Na ul. Wolkerova byly vyplněny stávající mezery, v ulici byly vysazeny 4 druhy ovocných stromů.

Chtěl bych tímto poděkovat všem účastníkům sázení, kteří se i přes všechny komplikace aktivně do sázení stromů zapojili.

V další fázi byly vysazeny stromy v ul. Komenského a u Litavy. Byly vybrány druhy stromů a jejich kultivary vhodně tak, aby odolávaly městu v prostředí a aby do ulic takřka jakýmkoli konceptně zapadly.

O to více mne mrzí negativní reakce některých našich spoluobčanů na výsadbu stromů. Zmíním jen některé. Nejčastěji občané uvádějí ten „listnatý nepořádek“, zastínění veřejného osvětlení, oken domů apod. Nadávání na „všechno“ je „u nás na návsi“ bohužel národním sportem.

Veřejná zeleň je nedílnou součástí veřejného prostoru města, stejně jako veřejné budovy, chodníky atd., o které město pečuje a my občané bychom si toho měli vážit.

Každý rok je ve městě pokáceno množství stromů, naprostá většina z nich jen kvůli tomu, že uschly. Příčin najdeme vícero, pravděpodobně nejvýraznějším důvodem jsou srážkový a teplotní stres, předchází výsadba nevhodných druhů (smrk je horský druh), větrné smršťe, kalamitní šíření některých druhů hmyzu, úmyslné či neúmyslné poškození.

Měli bychom si uvědomit, že stromy nejsou v ulicích jen tak pro nic a na nic, mají mnoho důležitých funkcí, které si mnohdy ani neuvědomujeme. Stromy a jejich listoví zachycují prach a tlumí hluk ze stále narůstající a houstnoucí dopravy a jiné hlukové zátěže. Listnaté stromy poskytují v létě stín a fungují jako klimatizační jednotka. Je potřeba připomenout, že nezastíněný pevný povrch (chodník, parkovací stání, silnice) se mohou v létě ohřát na teplotu až o 30 stupňů vyšší, než je teplota vzduchu. Tyto povrchy pak získané teplo vyzařují do okolí, zhoršují pocitovou teplotu a zvyšují také i noční teploty. Ano, můžeme si pořídit do domu nebo auta klimatizaci, ta ovšem zvyšuje spotřebu

energie a při provozu sama vytváří další teplo, které uvolňuje do okolí. Na zimu listnaté stromy opadají a na místo stínění umožní tomu málu zimního slunečního svitu proniknout okny do našich domovů. Listů, co se nám povaluje pak všude kolem a někteří ho považují jen za „nepořádek“, je v našem městě pravidelně pracovníky čtyř uklízeno. Listů je

také základní surovinou nedoceněného listového kompostu. Stromy jsou domovem a nebo poskytují potravu nejružnějším živočichům. V neposlední řadě je jejich nepostradatelný význam estetický, psychický a rekreační, protože stromy ve městě mají pozitivní vliv na pocit pohody a duševní zdraví obyvatel.

René Mitrenga

Poděkování všem sběračům kaštanů, velkým i malým

Milí sběrači, na podzim proběhl ve vašem městě sběr kaštanů a žaludů pro nás, zvířátka z lesů v Hostýnských vrších. Nasbírali jste nám tolik kaštanů, aby nám tyto stačily na přilepšenou po celé zimní období, kdy v lese nenajdeme dostatek potravy a jsme závislá na potravě, kterou nám nachystají lidé. Kaštany od vás nám naši lesníci, to jsou lidé, kteří se o nás a náš les starají, usuší a budou nám je poctivě během celé zimy nosit do zdejších krmelců. Moc za sbírání děkujeme, díky vám budeme mít pestřejší

jídelníček a budeme se pokaždé těšit na to, co najdeme v krmelci dobrého.

*Vaše zvířátka z
Hostýnských vrchů*

U rychmanovského rybníčku zněl opět pozdrav „Petrův zdar!“

V letošním roce měli naši rybáři šťastnou ruku při výběru termínů konání dětských rybářských závodů. Stejně jako v sobotu 13. června, také v sobotu 19. září již od rána krásně svítilo sluníčko a lákalo všechny k rychmanovskému rybníčku. Přestože někteří již tradiční rybáři tentokrát chyběli, zúčastnilo se více dětí než v červnu. Bylo jich celkem 26 ve věku 5 až 16 let. Většinu z nich opět doprovázely jejich rodiny, aby je povzbuzovaly a prožily společně krásné dopoledne.

Největší rybu ulovil Daniel Rapáč, a to kapra v délce 63 cm. Celková délka ulovených ryb byla po sečtení 403 cm, přičemž bylo uloveno celkem 7 kaprů.

Vítězství opět patřilo malé rybářce, tentokrát Sáře Víškové, která ulovila rybu v celkové délce 80 cm, na druhém místě se umístil Daniel Hebelka s úlovky v délce 71 cm a na třetím místě Daniel Rapáč s celkovou délkou úlovků 63 cm.

Předsedovi místního spolku Rybáři Újezd u Brna, panu Josefu Štulíkovi a všem jeho spolupracovníkům patří velké poděkování za pečlivou přípravu podmínek pro realizaci

závodů, jejich organizaci a zajištění odměn pro všechny zúčastněné i výborného občerstvení pro všechny přítomné.

Tentokrát se malým rybářům tolik nedařilo, nicméně věřím, že toto nebude důvodem k neúčasti v dalších závodech, ale naopak budou motivováni ke zkoušení a rozvíjení technik lovení ryb a hledání těch nejúčinnějších nástrah.

Už teď se jistě všichni těšíme na další dětské rybářské závody a příjemně prožité chvíle u rychmanovského rybníčku.

Marie Kozáková

Ahoj Újezde! Přišel podzim a my jsme viděly, že město Újezd u Brna je pokryto barevným listím. Říkaly jsme si, že by bylo třeba s tím něco udělat, a tak jsme se rozhodly, že bychom mohly s hrabáním listí pomoci. Nejdříve jsme trochu pomohly s úklidem listí kolem naší školy, ale potom jsme si vybraly park, kde býval hřbitov. A jelikož bez jména naší skupinky by to prostě nešlo, inspirovaly jsme se našim náradím a vymyslely jsme si jméno „Hraběnky“. Protože máme v týdnu školu online, do parku chodíme jen v sobotu odpoledne. Listí je stále hodně, takže nevíme, jestli si naší pomoci někdo vůbec všiml, ale nás to moc baví. A jestli se ptáte, jakou máme za hrabání listí odměnu, tak ta největší odměna je to, že jsme spolu. Mějte se všichni pěkně a myslte pozitivně!

„Hraběnky“ (Anička, Liduška a Anička)

Jak nakládat s odpady, pokud jste v karanténě?

Domácnosti, kde je potvrzená nákaza COVID-19, nesmí třídit odpad. Pro všechny platí: každý pytel sodpadky po vyndání zkoše postříkejte nebo otřete dezinfekcí, až poté ho odnesete do popelnice. Chráníte tím nejen zdraví popelářů. Pro ty rodiny, které mají potvrzenou nákazu onemocnění COVID-19 nebo je unich někdo vkaranténě, platí jednoznačně: Odpady netřídíte! Veškerý odpad ukládejte do plastového pytle na odpady. Ten by měl mít minimální tloušťku 0,2mm, což ty nejtenčí a nejlevnější nesplňují, použijte proto rovnou pytle dva.

Vyhazujte odpad minimálně jednou denně.

Odpadky je nutné vyhazovat minimálně jednou denně, i když nebude pytel plný. Vždy platí, že ho před tím, než ho odnesete z bytu, musíte otřít nebo postříkat dezinfekcí a pak teprve odnést do popelnice se směsným odpadem (černé barvy). Třídění odpadu zdomácností, kde je někdo nemocný, je zakázané kvůli tomu, aby se zabránilo šíření infekce. Svytříděným odpadem se totiž většinou dále pracuje, například plast končí na třídících linkách, kde se zčásti přebírá i ručně. Myjte si ruce a ochranné pomůcky zabalte do sáčků.

Důležité je, abyste nenechávali odpad mimo sběrnou nádobu. Chráníte tak opět zdraví popelářů, protože je bezpečnější, aby manipulovali jen spopelnicí. Pro snížení rizika nákazy vás samotných je důležité, abyste si před a po manipulaci sodpadky pokaždé pečlivě umyli

ruce mýdlem a teplou vodou nebo použili dezinfekční gel.

Pokud u vás doma nikdo nakažený není, můžete odpad třídit dál. Jednorázové ochranné pomůcky jako jsou roušky, respirátory či rukavice ale vždy házejte výhradně do směsného odpadu. Předtím je však musíte dát do sáčku, ten pevně zavázat, a pak

dát do dalšího sáčku, který opět zavážete. Předejdete tak náhodnému rozvázání uzlu, což je opět důležité pro osoby, které sodpadem zacházejí.

Nezapomínejte, že papírové kapesníky patří vždy, i mimo epidemii, do směsného odpadu!

Odborná garance: Ministerstvo životního prostředí ČR

Posláním poskytované služby je:

- Pečovatelská služba Generace Care z.ú., zajišťuje pomoc občanům, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc druhé osoby.
- Služba je poskytována na území města Brna a od 1.1.2021 také v Újezdě u Brna.

Cíle:

Poskytovat co nejširší komplex služeb tak, abychom poskytli účinnou pomoc uživatelům a jejich rodinám podle jejich potřeb a dále abychom uživatelům umožnili:

- kvalitní život v jejich přirozeném prostředí,
- zachovat jejich dosavadní sociální vazby,
- co nejvíce oddálit jejich pobyt v ústavních zařízeních.

Proč pečovatelská služba?

- Lidé se po staletí léčili pouze v kruhu rodiny, teprve v posledních desetiletích se přenesla léčba do ústavů, mimo domov.
- Dnešní doba však stále více umožňuje dalším a dalším osobám léčit se doma, kde se o ně starají kvalifikované pečovatelky.
- Dnes může probíhat doma i léčba, která dříve byla bez pobytu na nemocničním lůžku jen těžko myslitelná.

Výhody

- Udržuje rodinu pohromadě i v době nemoci.
- Zlepšuje psychický a fyzický stav klientů a umožňuje trvalou podporu Vaší rodiny.
- Snižuje náklady na zdravotní péči (mimo jiné i díky rychlejšímu uzdravení).

Cílová skupina

- senioři
- osoby s chronickým onemocněním
- osoby se zdravotním postižením
- rodiny s dítětem/děti
- kapacita 50 klientů/měsíc

Věková kategorie klientů

- bez omezení věku

O klienty pečují pracovníci v sociálních službách v jejich domácím prostředí.

Základní činnosti:

Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu

Pomoc při osobní hygieně

Pomoc při přípravě a podání jídla a pití

Pomoc při zajištění chodu domácnosti

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Kontakt:

Generace Care z.ú.

Šámalova 744/102

Brno 615 00

tel: 773 750 537, 603 519 056

email: generacecare@email.cz

www.generacecare.cz

Kalendář 2021

Vážení spoluobčané,

rádi bychom Vám nabídli kalendář pro rok 2021 s historickými fotkami Újezda u Brna. Kalendář si můžete zakoupit na podatelně městského úřadu, v Městské Jiráskově knihovně nebo v papírnickví na ulici Komenského za cenu 99,- Kč.

Vedení města Újezd u Brna

Nedá mi to a musím reagovat na některé články a vyjádření, které byly uveřejněny v předešlých zpravodajích.

Vážím si práce současného vedení radnice, protože z minulých zkušeností vím, že je to nelehká práce.

Není ale správné zlehčovat práci bývalého vedení, které, jak já vím, důsledně a cílevědomě provádělo opravy, rekonstrukce a nebývalou výstavbu Újezdu.

Ve zpravodaji z prosince 2019 píšete o množství prací, které byly toho roku provedeny: rozvody vody ve škole, položení kabelu nn do země, silnice na Otnice, přechod pro chodce u kostela, atd. Myslím, že by bylo vhodné uvést také to, že tyto akce byly zděděny po bývalém vedení a byly minulým vedením naplánovány a připraveny.

Ve zpravodaji z října 2020 píšete o špatném stavu nemovitostí v majetku města a vyznívá to tak, jako by se předešlé vedení o nemovitosti nestaralo, neopravovalo, staralo se o majetek jen povrchně, viz poznámka: „Venku huj, uvnitř fuj.“ Dále píšete: „Pokud si někdo myslí, že pěkná fasáda znamená dobrý stav o svěřený majetek s péčí řádného hospodáře, pak opak je pravdou.“ Svědčí to o naprosté neinformovanosti o opravách a pracích, které byly dřívějším vedením prováděny. Naopak, veškeré práce a opravy byly prioritou, byly prováděny velmi svědomitě, kvalitně.

Pro příklad uvádím provedené opravy, na které si tak namátkou vzpomínám:

Škola: Oprava střechy na staré části, oprava chodeb, zasekání elektrorozvodů do stěn, vybudování interaktivních učeben, vybudování chemické třídy, oprava podlah v některých třídách, rekonstrukce jídelny, rekonstrukce a výměna špatných odpadů, vybudování nové venkovní kanalizace ve dvoře školy, nový lapol z jídelny – kuchyně, oprava přívodu a rozvodu vody, rekonstrukce a oprava všech sociálních zařízení, zateplení stropu tělocvičny, rekonstrukce kotelny a výměna kotlů, vybudování výtahu a další. **Budova pošty:** Vybudování ordinace dětského lékaře, oprava veškerých podlah I.NP, instalace kotle, výměna oken, instalace radiátorů – oční ordinace, rekonstrukce WC, oprava chodeb I. a II. podlaží, fasáda. **Zdravotní středisko:** Vybudování výtahu, instalace nových radiátorů, oprava a rek. WC, oprava chodeb I. a II. podlaží. **Obyt. domy Rozprýmova:** Výměna kotle, výměna oken

a dveří. **Modrá bytovka:** Zastřešení balkonů. **Řadové domky Rozprýmova:** Oprava balkonů. **Školka:** Výměna oken, přístavba jedné třídy-herny včetně šatny a soc. zařízení, oprava a rek. spoj. chodby, rekonstrukce kotelny a výměna kotle, oprava podlah. **Hřbitov:** Vybudování kolumbária, oprava zdi a vjezdu, celková oprava a rekonstrukce márnice, rek. WC, vody. **Evangel.kostel:** Přístavba absidy. **Vojenské bytovky:** Oprava kanalizace jak vnitřní, tak venkovní, balkony, fasáda, oprava kotelny. **ČOV:** oprava zdrže. **DPS:** Oprava spojovacích krčků. **Radnice:** Provedení zateplení, výměna oken, dveří. **Fotbal:** Celková rekonstrukce ubytovny.

Penzion: Rekonstrukce zábradlí balkonů. **Kaple sv. Ant. Paduánského:** Podřezání, celková oprava.

Samozřejmě bylo oprav mnohem více, některé si jen tak z hlavy nevybavuji. Téměř ke všem výše uvedeným akcím ale mohu poskytnout fotografie jak původního, tak konečného stavu.

Nezmiňuji akce, které byly mimo to nově postaveny a zrekonstruovány (zastávky, bytové domky, bezdomovci, obřadní síň, obě náměstí, klubovna mládeže, vybudování sběrného dvora, hasičky, dětská hřiště, U rampa, cvičiště pro starší občany, park naproti MV a nespočet dalších).

Podobné opravy, které uvádíte ve zpravodaji i s fotkami, byly běžné i v předešlých letech. Mnohé byly ještě mnohem složitější, jak je vidno z mého stručného přehledu. Prostě je to tak, že se staršími objekty vždycky byly, jsou a budou problémy. Jak správně uvádíte, jde o starší nemovitosti a jejich postupná oprava každý rok je nezbytná. Skutečnost je taková, že všechny opravy a práce nelze samozřejmě z finančních důvodů udělat v dané chvíli a některé se bohužel nepodaří provést podle našich představ.

Dovolte mi, abych se připojil k nádhernému slovu Marušky, starostky města:

„Bořit bariéry lidských vztahů, hledat a nacházet cestu jeden k druhému, hledat v lidech kolem sebe dobré vlastnosti a využívat je v prospěch nás všech.“ Rád bych ještě dodal: „Snažme se nehádat, neosočovat jeden druhého, nepomlouvat, nemstít se, ale vážit si práce druhých.“

Mirek Šembera

„Zahréte mně do kolečka“ je název nového alba cimbálové muziky Kyničan. CD je vydáno k příležitosti desátého výročí založení muziky. Posluchači se s ním mohou seznámit už letos v prosinci. Muzika vznikla v roce 2009 v Moravských Knínicích. Mimo repertoár z tradičních folklorních oblastí Moravy se muzika zaměřuje i na interpretaci písní z rodného Brněnska a Podhorácka. Muzika se také pravidelně podílí na organizaci verbířské soutěže v Moravských Knínicích.

V roce 2018 muzikanti účinkovali na Mezinárodním folklorním festivalu ve Strážnici a doprovázeli posléze laureátem oceněný program „Ta brněnská mája tenká“. Toto vystoupení bylo dalším impulsem, aby byly nahrány méně známé, ale krásné melodie z našeho kraje.

Na hudebních aranžích nového alba se podílel Josef Varmuža (dřívější člen Varmužovy cimbálové muziky) a Aleš Kudláček (CM Kyničan).

Poslechněte si tedy tyto příběhy, které jsou veselé i smutné, plné radosti i strasti... jako život. A proto: „Zahréte mně do kolečka, páni muzikanti!“

Více informací, kde lze CD koupit, můžete najít na webu www.cmkynican.cz

Ing. Martin Kšica – Primáš

Kostelní zvony

Milí spoluobčané, drazí farníci a přátelé,

asi téměř každý z nás jsme mnohokrát viděli známou scénu z filmu Poslední výstřel. Dovolte mi ji na úvod v několika větách připomenout: Vinnetou seděl při západu slunce u jezera a zamyšleně pozoroval hladinu. „Nač myslí můj bratr?“ zeptal se tiše Old Shatterhand. „Jasný hlas zní nad vodami. Vzpomíná můj bratr na zvony ze Santa Fé?“ – „Ano.“ – „Vinnetou opět slyší jejich hlas. Zní jen pro něj. Jeho srdce je lehké a plné míru. Jako toto jezero: je naplněno láskou k bohu Manitou a Vinnetou ví, že jeho smrt není daleko.“ – „To není možné. Můj bratr se mýlí, docela určitě. Nikdo nemůže předvídat svou smrt.“ – „Vinnetou ví. A Vinnetou se nemýlí, jeho duše už brzy přijde do věčných lovišť.“ – „Všichni jednou umřeme a naše duše se pak opět setkají, ale ten den je velmi daleko a máme před sebou ještě mnoho let.“ – „Manitou je veliký a život Vinnetou je v jeho rukou.“

Toto je jedna z mnoha připomínek důležitosti zvonů a jejich nezastupitelný význam v životě lidstva.

Zvony jsou doloženy už ve starověku, například v Palestině, Číně, Egyptě, Řecku nebo Římské říši. Papež sv. Sabinián vydal roku 604 nařízení

o pravidelném zvonění k modlitbě, a to čtyřikrát za den a třikrát za noc. V této době byly ovšem zvony především v kláštorech, ale postupně byly používány i u kostelů, kde se staly běžnými asi v 10. století. Klášterními zvony nebylo nutné svolávat věřící z velké dálky, a proto nebyly kladeny vysoké nároky na tvar a s ním související kvalitu zvuku zvonů. Rozšířením kostelních zvonů došlo k rozvoji zvonářského řemesla a technologických postupů.

Postupně se vyvinulo trojí kostelní vyzvánění zvoucí k modlitbě Angelus Domini (Anděl Páně). V roce 1318 zavedl papež Jan XXII. večerní zvonění, od roku 1368 bylo ustanoveno ranní a počátkem 15. století také zvonění polední.

Zvonění v minulosti provázelo všechny životní mezníky v životě lidí jako jsou křty, svatby, úmrtí či pohřby. Zvony také tradičně odzváněly významné události jako ukončení války, korunovaci, vstup panovníka do města či narození následníka trůnu. I v současnosti se při některých významných událostech zvoní kostelními zvony. Zvony sloužily k určování času a denní doby. Zvon či odbíjení věžních hodin bylo až do 19. století nejspolehlivějším informátorem o ubíhajícím čase

pro běžného člověka. Od obyčejného odzvánění hodin se zvonění rozvinulo do neobyčejné šíře. Odzvánělo se:

Denní doba – ráno, poledne, večer, půlnoc. Začátek a konec pracovní doby (dodnes hlas zvonku ohlašuje např. začátek obchodování na newyorské burze).

Začátek a konec vyučování (školní zvonek se používá dodnes).

Uzavření a otevření městských bran.

Začátek a konec trhu.

Začátek poprav a pranýřování.

Kostelní zvon byl vždy vzácnou a drahou, ba někdy i nejdražší součástí vybavení chrámové stavby. V některých nápisech na zvonech dokonce nalezneme označení „klenot kostela“, v tehdejších významech nejvzácnější kostelní předmět a největší ozdoba chrámu. Pro jeho značnou pořizovací hodnotu se na něj musela skládat celá farnost, město, patronátní osoby a nejrůznější zbožní dárci, kteří často za cenu velkých obětí věnovali veliký finanční obnos.

Ve věži kostela sv. Petra a Pavla jsou dnes umístěny celkem tři

zvony. Největší ze všech újezdských zvonů je zasvěcen Panně Marii. Je vysoký 89 cm, spodní průměr dolního věnce zvonu je 101 cm a váží 574 kg. V jeho horní části, mezi dvěma reliéfními linkami je nápisový vlys s latinským textem psaný tzv. kapitálou: AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECUM. 1536. Autor zvonu je neznámý a zřejmě jsou neznámé i okolnosti, které vedly tehdejší farníky k zasvěcení tohoto zvonu právě Panně Marii. Tento nejstarší újezdský zvon z roku 1536 je ukázkou renesančního kovoliteckého umění zhotoveného ze slitiny mědi a cínu, tedy ze zvonoviny. Tento zvon je dnes patrně nejstarším újezdským pamětníkem všech událostí. Zvon sv. Petra a sv. Pavla váží 154 kg, je vysoký 61 cm a jeho spodní průměr je 60 cm. Tento barokní zvon pochází z roku 1694 a stejně jako

u zvonu Panny Marie neznáme jeho autora. Na jeho plášti je reliéfně zobrazen sv. Petr a na protější straně zvonu sv. Pavel. Mezi dvěma linkami je v jeho horní části k přečtení latinský nápis: HONOREM S.PETRI ET PAULI FUSA EST ANNO 1694. Oba zvony jsou zavěšeny v dřevěné zvonici kostelní věže a slouží i jako hodinový cimbál.

Roku 1994 k nim byl z malé výšky nad presbytářem kostela přenesen i nejmenší z újezdských zvonů, tzv. umíráček. O něm i dalších zvonech existuje záznam v „Pamětní knize obce Šternova“ z roku 1925. „Dne 25. září na sv. Václava koná se ve farním chrámu Páně svěcení nových zvonů pořizovaných obětavostí farníků a sice: A na hlavní věž zvaná umíráček, na malou věžku kostela pozdvihovánek a na kapli sv. Antonína na Křibkách. Ku kteréžto slavnosti se dostavil jako světitel důstojný

p. kanovník Josef Kratochvíl z Brna, kterýž ve své promluvě vylíčil, k jakému účelu jsou, a co nám zvony mají připomínati.“

Za II. světové války se k válečným účelům hodil především zvonový materiál, konkrétně zvon Panny Marie, o němž je

záznam ve farní kronice z roku 1945: „Šťastnou náhodou náš největší zvon Panny Marie z roku 1536 byl památkovým úřadem v Praze na Maninách přechováván v tajnosti po dobu války. Za velké účasti byl zase vytažen na věž 23.září 1945.“

Drazí přátelé, budme vděční, že máme v našem městě zvony, které nás upozorňují na spoustu důležitých událostí v našem životě a v životě města. A právě díky kterým si máme uvědomit, že náš život není jenom pozemské putování, ale má vyšší hodnotu a směřuje k Někomu, kdo nás přesahuje. Vzpomeňte na náčelníka Apačů.

Přeji nám všem, aby nám jednou zvony zazvonily také na naši cestu poslední.

P. Petr Hošek

Dostala jsem nesnadný úkol – napsat článek k výročí, které si každoročně začátkem prosince připomínáme. U příležitosti kulatých či polokulatých výročí trochu více. Co napsat? Všechno už bylo napsáno mnohem povolanějšími než jsem já. Bitva byla popsána hodinu po hodině, Napoleonova inteligentní strategie, oddanost jeho vojáků, která se tak lišila od žoldáků protivníkových armád, posuny vojsk apod. Přesto ve všech popisech bitvy chybí zmínky o našem městečku, postrádáme popis pohybu vojsk ve zdech a ulicích Újezda. Přitom jsme místem bojiště. Místem, kde muselo skončit mnoho lidských životů. Podle dobových popisů bitvy lidé z dotčených obcí neutíkali, zůstávali ve svých domcích, museli tedy prožít neskutečné hrůzy války „v přímém přenosu“. Nikdo z dokumentaristů bitvy však o tom nepíše. První člověk, kterého jsem slyšela vyprávět o bitvě a zdůrazňovat význam našeho bydliště v průběhu střetu, byl pan Pavel Petržela z Vracova. Hovořil o bitvě na pořadu CM Šternovjan „Maširujú na Francúza“ v sále Na Rychtě. Bohužel nemůže napsat do tohoto vydání zpravodaje, protože onemocněl covidem a leží v kyjovské nemocnici. Doufejme, že se brzy uzdraví a napíše nám zajímavý článek.

Zatím si vypomůžu dvěma citacemi ze starých záznamů místních kronikářů.

Rektor Jan Kura učil na újezdské jednotřídce v letech 1804-1814 a napsal do tehdejší Pamětní knihy tento zápis:

„Dne 23. listopadu 1805 přišli Francouzi do Újezda. Byli zde až do 1. prosince. Toho dne přišli Rusové a 2. prosince hned časně zrána začala se patálija za stodolama v Malé trati a trvala až do večera (pozn.: stodoly = dnešní Školní ulice).

Bitva přestala u Křenovic, když Francouzi Rusy zahnali. Nejprve napřed byli Rusové na Staré hoře a pak Francouzi se tam dostali a na Rusy stříleli. Oni utíkali přes louky a chtějí jít přes most, Francouzi ho z kanona roztrhli a oni jeli vedle struhy (řeky Litavy) ke Zbrani a tam v marastu vězet jich zůstalo okolo 300 koní, které obyvatelé všecky vytáhnout museli.

Dne 16. července 1809 přišli podruhé Francouzi do Újezda a trvali zde až do 2. listopadu. Tenkrát nebyla patálija, muselo se jim skládati: peníze na mundur, mouka a chéb a všecko což potřebovali. Krávy, koně jsme jim dávali. Na Dušičky odmaširovali pryč. Jaké to bylo pronásledování, to člověk není stavu vyslovit, ani vypsát. Člověk ani jeden nebyl si jistý životem. Když člověka potkali,

boty a šaty vyzouvali. Však ale z lidu žádný nezahynul, slovem člověk nesměl říct, že by co svého měl.“

V Pamětní knize o více než 100 let později v zápisu z roku 1927 píše tehdejší kronikář pan Roman Chrást: *„Začátkem srpna postoupily regulační práce řeky Litavy od Žatčan až k Újezdu. Při regulaci objeveny piloty mostu „ruského“, který stával za Šternovem při ohebu řeky Litavy na jihozápad, kde vozová cesta podél levého břehu odbočuje vlevo.*

Po tomto dřevěném mostě honili újezdští dobytek na pastvu na „Zahájiska“ a „Šmoldusy“. Říkali proto „Kravský most“ a po jeho rozboření za bitvy na Prackého hoře 2. prosince 1805 pojmenovali tak i nový most, který stával asi v těch místech, jak je nyníjší betonový most za Šternovem. I tento most jest také tak nazýván.

Až k starému mostu, který profesor Slovák při objevení dubových pilot na dně řeky nazval „Ruským“, rozléval se tehdy Žatčanský rybník, a po vozové cestě, která vedla od Šternova přes most a dále podél okraje rybníku k návrší za Rychmanovem, ustupovalo poražené vojsko ruské 2. prosince roku 1805 k Nesvačilce, Těšanům, Kloboukám, Čejči, Mutěnicím a Hodonínu.

Na obraze neznámého autora Napoleon obklopen gardisty sleduje úprk ruských vojsk 2. prosince 1805 kolem jedné hodiny odpoledne. Vidíme zde podobu původní kaple Sv. Antonína Paduánského (zal. 1703), která byla v době bitvy již zchátralá a musela být v r. 1814 zbořena. Kaple v nyníjší podobě byla dokončena v r. 1863.

Ve starém břehu u mostu nalezeny při regulaci kosti ruských vojáků. Za přítomnosti prof. Aloise Slováka byly uloženy do tří rakví a rolník Frant. Rujbr je odvezl na Mohylu míru, kde v hrobce našly poslední odpočinek. Při nich se našla munice a krásně

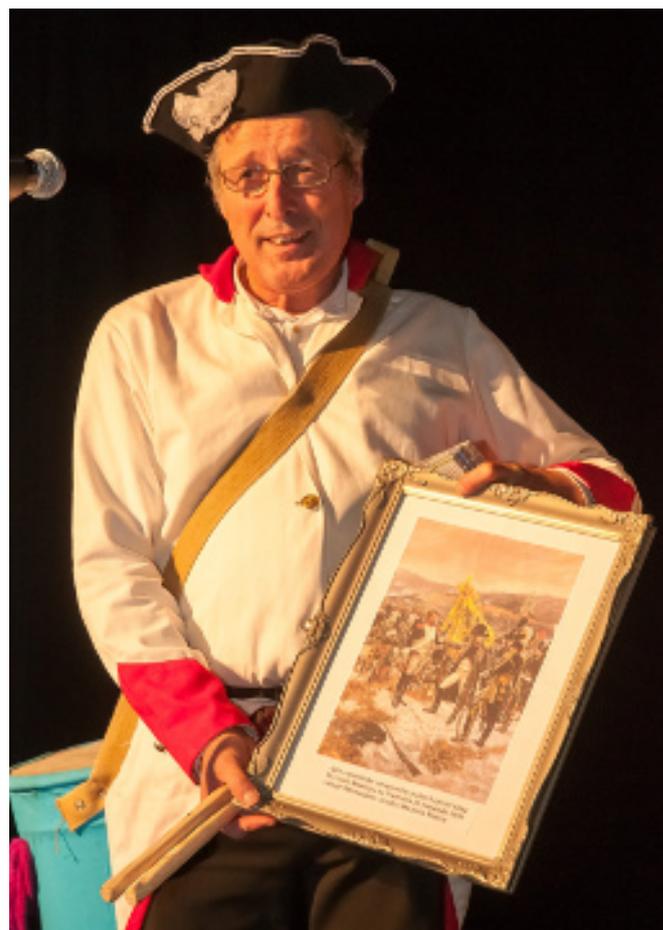
pracované ikony, které byly dány do muzea. Dědina, ač přes ni střídali, přece ale od ohně uchráněna byla."

Napoleon a slavná bitva tří císařů naši generaci provázela od dětství. Mohyla míru v blízkosti byla častým cílem nedělních procházek rodin s dětmi i adolescentů. S dojetím jsme si vždy přečetli v muzeu Napoleonovo poselství vojákům před bitvou a nepřemýšleli nad jeho dobovou politikou a velikášstvím. Když jsem dostala od našich bretaňských přátel otázku, jak je možné,

že ho obdivujeme, poprvé jsem se nad tím zamyslela. Jak je možné, že takový pacifista jako já obdivuje vojevůdce, který má na svědomí tolik lidských životů a zplněných krajín. Možná to bylo tím, že jsme vždy fandili Davidům a ne Goliášům a že v této bitvě byl proti spojeným vojskům rakouského císaře Františka a ruského cara Alexandra ve výrazném početním oslabení. A k Rusům a Rakušanům jsme měli trochu komplikovaný vztah, kdežto Francouzi nám byli sympatičtí. Kdoví.

Uplynulo 215 let od významné bitvy, která se odehrávala v našem bezprostředním okolí. Její

výročí jsou připomínána scénami vybraných epizod bitvy sehraňými početnými fanoušky v dobových kostýmech a s dobovými rekvizitami – věrnými replikami historických zbraní.

Poslední kulaté výročí připomněl mimo jiných i náš Šternovjan v již zmíněném vystoupení Na Rychtě. Byl to velmi hezky komponovaný pořad, jako vzpomínku můžeme uvést pár fotografií – se svolením CM Šternovjan.

Rostislava Paarová

Co je to matrika?

Matrika je státní evidence, která má dlouhý historický vývoj. V České republice jde o seznam narození, sňatků, registrovaného partnerství a úmrtí, který vedou matrikáři na určených matričních úřadech. Tyto můžete najít i v našem městě.

Nejstarší matriční kniha, kterou máme uloženou na městském úřadě, je kniha narození pro Újezd, Šternov a Rychmanov z let 1881 až 1925.

Vývoj matrik

Matriky byly vedeny již ve starověkém Egyptě, Řecku i Římě. Zájem se zaměřoval zejména na počty narozených a zemřelých dětí, a to především z daňových nebo vojenských účelů.

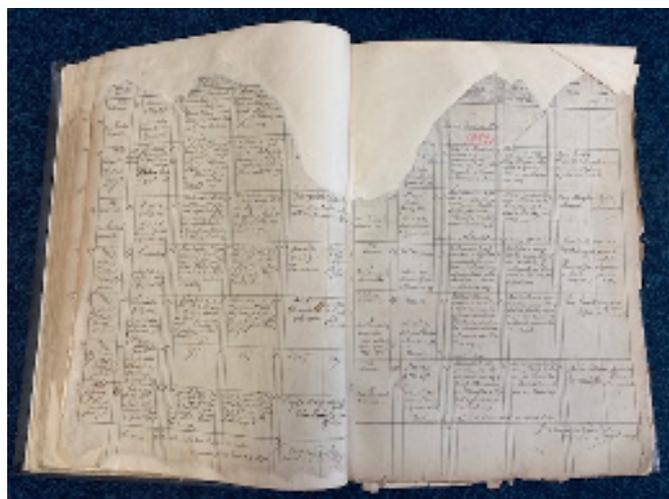
Církevní matriky - matriky narození, pokřtění, sňatků a úmrtí, vedly církve už od středověku a některé šlechtické rody si většinou z majetkových důvodů zapisovaly

předky po celá staletí. Katolickým farářům to však povinně nařídil až Tridentský koncil roku 1563. Tomuto dokumentu vděčíme za to, že většina z nás si může v archívech zjistit, kdo byli jeho předkové. Na našem území je nejstarší matrikou německy psaná matrika oddaných v Jáchymově z roku 1531.

Než se vedení matrik zavedlo ve všech farnostech a než zápisy začaly mít přibližně shodnou formu, uplynula dlouhá léta. V českých zemích vše zkomplikovala třicetiletá válka, kdy bylo mnoho matrik zničeno, a proto dnes mnozí z nás vypátrají předky v tom lepším případě jen do poloviny 17. století. Panovník Josef II. nařídil v letech 1781 a 1784 jednotné vedení matrik pro katolíky, protestanty i židy. A jak přibývalo lidí bez vyznání, bylo roku 1869 nařízeno obecním úřadům, ať evidují narozené, kteří se k žádné z církví nehlásí, nebo ty, kteří byli oddáni pouze občanskou formou, nikoli církevním sňatkem.

Pro vývoj matrik v Československu bylo důležité datum 27. 12. 1949. Tohoto dne nabyl platnosti zákon č. 268/1949 Sb. V § 27 tohoto zákona se dozvíme, že veškeré církevní matriky jsou majetkem státu a přecházejí dnem počátku účinnosti tohoto zákona do správy národních výborů. A tak byly od 1. 1. 1950 matriční knihy svázeny z farních úřadů a předávány na národní výbory. Dalo by se říci, že šlo o jeden z mnoha útoků proti církvím, ale na druhou stranu je potřeba si připustit, že řada vzácných unikátů byla tímto krokem zachráněna, například z opuštěných far v pohraničních oblastech. Dnes tak můžeme nahlédnout do materiálů, které by s největší pravděpodobností nezůstaly zachovány.

Unikátnost matrik spočívá v tom, že jsou vlastně jedinečnými zápisy o obyvatelstvu za několik posledních století. Kromě odborných badatelů, kteří dokáží z matrik vyčíst hodně informací o vývoji populace, slouží matriky i laikům, kteří tam hledají často to nejjednodušší, své předky. Dnes už si může rodokmen sestavit skoro každý v klidu svého domova, má-li tedy připojení k internetu. Většina matrik v České republice se

digitalizuje nebo už byla digitalizována a jsou přístupné na stránkách příslušných archivů. Digitální matriční knihy pro obce Újezd, Šternov a Rychmanov si můžete prohlédnout na webových stránkách Moravského zemského archivu v Brně - <http://actapublica.eu/hledej/>

Každý z nás po sobě zanechá stopu, která tu bude po staletí... Minimálně tu matriční stopu v knize narození a v knize úmrtí.

Petra Zemanová

(použity zdroje cs.wikipedia.org a <https://plus.rozhlas.cz>)

K povídání na téma Advent a Vánoce a jejich prožívání v Újezdě u Brna v padesátých letech minulého století jsme pozvali paní Jarmilu Žaludovou, rozenou Mášovou, újezdskou rodačku, spoluzakladatelku a dlouholetou vedoucí ženského pěveckého souboru Újezdská Rozmarýna.

Paní Žaludová, děkuji Vám, že jste souhlasila s rozhovorem na ryze před - vánoční téma. Představila byste nám svou rodinu?

Narodila jsem se v Újezdě u Brna prvního ledna 1946, byl to první poválečný rok plný nadějí a očekávání. Rod Mášů byli kováři, ale navíc muzikanti a zpěváci. Můj děd Petr Máša byl kovář a také varhaník v újezdském kostele. Po jeho smrti hrál na varhany jeho syn Petr.

Můj otec František Máša byl kovář a podkovář, kovárnu měl v domě na ulici Nádražní (v té době ulice Dr. Edvarda Beneše). U domu je kaplička, která tam stála dlouho předtím, než byly postaveny domy v ulici.

Tatínek svoje řemeslo miloval, koval koně sedláckům z Újezda i širokého okolí. Mně udělal kolečkové brusle. Rád zpíval, měl znělý, jasný tenor, uměl hrát na housle a na klavír.

Maminka byla laskavá a pracovitá. Když jsem byla malá, tak jsem si myslela, že maminky nemusí spát. Pomáhala tatínkovi v kovárně, starala se o hospodářství a o nás čtyři děti – syna a tři dcery. Krásně zpívala, ke každé písni dokázala zazpívat druhý hlas.

Moje vzpomínky na dětství i vánoční čas jsou spjaty s hudbou. U nás se muzicírovalo po celý rok. Sestra Jiřina studovala zpěv na konzervatoři v Brně, sestra Marie pedagogickou školu, hudební výchovu a hrála na housle. Já jsem chodila do školy v Újezdě a učila jsem se hrát na klavír. A všichni, včetně bratra Františka, jsme chtěli zahrát a zazpívat na Štědrý den u stromečku. Proto jsme pilně cvičili už od listopadu.

Ještě než se dostaneme podrobněji k Vánocům, jak vzpomínáte na Advent?

Adventní čas jsem moc ráda neměla, protože se chodilo do kostela na roráty. Musela jsem brzy vstávat, začínaly v půl sedmé. Byla mně zima, jak po cestě, tak i v kostele, a pak se čekalo, až se otevře škola. Ale zase to vyvážilo těšení na Vánoce. Hledání dárků, které maminka pečlivě ukryla, bylo naší oblíbenou zábavou. Kontrolovala jsem, jestli rozkvétají větvíčky třešní – barborky – nařezané na den sv. Barbory 4. prosince.

Vonělo vánoční cukroví, někdy jsem mamince pomáhala a hlavně ochutnávala. Maminka byla výborná kuchařka. Těšili jsme se na její pomerančový dort na Boží hod vánoční, vánočku a koláče, do posypátka (drobenky) přidávala mleté ořechy.

Den před Štědrým dnem bylo všechno svátečně uklizené. Chystali jsme vánoční stromeček. Zdobili jsme jej foukanými skleněnými koulemi a zvonečky. Nechyběla ani čokoládová kolekce, ze které nám maminka každému dala dvě figurky na snědení.

Na stromeček jsme zavěsili barevný staniol nařezaný na úzké proužky a barevné papírové řetězy, které jsme vyráběli v adventu. Poslední se dávala skleněná vánoční špice a voskové svíčky. Pod stromečkem byl papírový rozkládací betlém, který jsem dostala od pana faráře Bílka.

Jak u Vás probíhal Štědrý den?

Na Štědrý den dopoledne, po ranní mši, jsme šli všichni na hřbitov (teď je to park na Nádražní ulici) zapálit svíčky na hrob a pomodlit se za zemřelé. Já jsem ještě dávala svíčky na hrobečky dětí, které byly hned zkraje hřbitova, aby jim nebylo smutno.

Celý den se nesmělo jíst maso. Maminka říkala, že kdo se postí, uvidí zlaté prasátko. A to já jsem moc chtěla, jenže lákadel v podobě cukroví bylo tolik, že jsem něco nenápadně „uzobla“. Myslela jsem si, že to prasátko nevidí. Ale vidělo, a tak se mně neukázalo.

Štědrovečerní večeři jsme měli už o půl páté odpoledne. Maminka chtěla, ať máme Štědrý večer co nejdelší. Se sestrami jsem chystala vánoční stůl, sváteční talíře, mísy i misky na kompot. Taky svíčku na stůl a větvíčky na slavnostní ubrus. U stolu nás bylo sedm. Tatínek, maminka, čtyři děti a naše milovaná babička Filoménka. Maminka měla slavnostní bílou zástěru a tatínek sváteční oblek. Povstali jsme ke společné modlitbě a vzpomínce na zemřelé. Večeře byla tradiční: rybí polévka, smažený kapr a bramborový salát. Nejdéle jedl kapra tatínek, protože si jednou zapíchl rybí kost do krku. Po večeři byl míchaný domácí kompot a cukroví.

Potom tatínek chodil vyhlížet „pastýře“ (dva trumpetisté doprovázení světloňosem s lucernou). Začínali hrát u železniční zastávky a hráli koledy. Všichni jsme vyšli ven a čekali. Vánoční písně se nádherně nesly zimní krajinou. Před domy se sešli sousedé, podávali jsme si ruce a přáli šťastné Vánoce. Taky se nabízelo cukroví a slivovice.

Pak jsme šli do pokoje k vánočnímu stromečku. Zapálily se na něm svíčky, aby Ježíšek věděl, kam jít. Zpívali jsme vícehlasně koledy. Potom jsme

Vánoce u Mášů v roce 1958.

předváděli, co jsme se naučili. Já jsem byla nejmladší a trápila mě každá chyba, kterou jsem na klavíru udělala. Nakonec zahrál na housle a klavír tatínek. I když byl kovář, jeho akordové variace byly překvapující, nejráději měl černé klapky. Těšili jsme se, až zazvoní zvoneček. Rozdělování dárků se za Ježíška ujala maminka. Jednou jsem dostala mrkací panenku s česacími vlásky. Ale nejvíc jsem se těšila, že dostanu knížku. To jsem se pak někde „zašila“ a četla. My děti jsme dárky nedávaly, protože jsme neměly svoje peníze. Po večeři šel tatínek zahrabat rybí kosti z kapra ke stromu, aby byla dobrá úroda, a zbytky od večeře zanesl prasátkům.

Čekali jsme na půlnoční mši svatou. Při ní se vždycky hrála a zpívala Rybova mše. Moje sestry i bratr zpívali na kůru, Jiřinka zpívala ženská sóla, hlavně to o Slavičku se mně líbilo. Kůr byl plný muzikantů, pan Haluza zazpíval Hej Mistře a hudba včetně tympanů začala hrát. To bylo největší vánoční kouzlo. Závěrečná společná píseň Narodil se Kristus Pán, to byl hymnus v přeplněném kostele. Pamatuji se, že jeden rok nebyl na Štědrý den sníh, ale když jsme vyšli z kostela, tak všude ležel čistý sníh beze stop. To byl pro mou dětskou dušičku Boží zázrak.

Na Boží hod vánoční byla maminka od časného rána na nohou, vařila, pak šla na ranní mši. My s tatínkem jsme chodili na hrubou a zase byl společný oběd. Na Štěpána se pekla husa, kterou maminka vykrmila.

Boží hod i svátek svatého Štěpána byla doba návštěv. Taky přicházel pan farář Bílek, kouřil

viržinko, popíjel s tatínkem naše domácí víno Othello a debatovalo se o životě. To jsem jako dítě ráda poslouchala.

Traduje se u Vás nějaká úsměvná vánoční historka?

Říká se rčení „Na Štěpána není pána“. To proto, že se čeledínům i bez udání důvodu mohla v ten den ukončit služba. Do ranečku se jim na odchodnou dávala výslužka.

Jednou maminka udělala raneček, pověsila ho na kliku a pozorovala, až půjde tatínek z kostela, jak bude reagovat, že mu vypovídá službu. Tatínek zpomalil, zastavil se, rychle se otočil a tradá do hospody. Domů se vrátil až odpoledne, na maminku se ale nezlobil. Nám to vyprávěl jako úsměvný příběh.

Máte nějaké vánoční zvyky z dětství, ve kterých jste pokračovala i se svou rodinou?

Vánoční tradice si člověk z dětství přenáší do dalšího života. I v mé rodině se v nich pokračovalo. Protože jsem zůstala na rodném domě, scházela se celá rodina u nás, hrálo se a zpívalo. Můj manžel hrál na trubku a taky chodil na Štědrý den po koledě jako pastýř.

Máte i Vy veselou vzpomínku na Vánoce?

Před Vánocemi jsem manžela nenápadně upozorňovala, co bych si k Vánocům přála. Chtěla jsem kvalitní krém na obličej. Tak jsem s očekáváním rozbalovala dárky. Jeden byl pečlivě zabalený v několika krabičkách. Když jsem ho rozbalila, byl v něm náhubek na psa. „Přece chceš něco na obličej,“ říkal manžel. Další rok chtěl manžel ledvinový pás, zabalila jsem mu živého králíka. Ve vymyšlení „dárků“ jsme pokračovali i v dalších letech.

Ale nikdy už to nebylo takové jako vzpomínky z dětství, kdy člověk není zatížený běžnými starostmi a prožívá tajemno okamžiku.

Děkuji Vám za velmi milé vzpomínky, skrze které na nás dýchla kouzelná atmosféra Vánoc.

Rozhovor vedla Marie Lišková

PRODÁVÁTE NEMOVITOST?

Profesionální komentovaná videoprohlídka

Pomůžu Vám s prodejem Vaší nemovitosti

Rodinné domy

Bytové jednotky

Vinné sklepy

Pohledy z dronu

Interiéry

Vizualizace

Jan Vystoupil

Realitní makléř

+420 774 999 016

www.janvystoupil.cz

Pro své klienty hledám v Újezdě u Brna a okolí:

- Rodinný dům, ideálně se zahrádkou, může být i větší (dvougenerační). Počet poptávajících - 7 rodin.
- Bytovou jednotku ideálně s vlastním parkováním 2+kk a větší. Počet poptávajících - 9 rodin.
- Ubytovací zařízení, nebo dům, který lze k těmto účelům přestavět. Počet poptávajících - 8 investorů.
- Nemovitost k bydlení luxusnějšího charakteru ve vyšší cenové relaci řádově od 6 000 000 Kč do 13 000 000 Kč.

doctor optic
Moravia

Vánoční soutěž
je opět tady!

KUPTÉ SI U NÁS BRÝLE
A VYHRAJTE ŠEK NA 10.000 Kč

Rozdáme
540.000 Kč

Masarykovo náměstí 1665/8, ŠLAPANICE
tel.: 773 260 803, email: slapanice@droptik.cz

Každá prodejna soutěží
samostatně
o svého výherce!

[f](https://www.facebook.com/DrOptikMoravia) DrOptikMoravia [i](https://www.instagram.com/dr.optik_moravia) dr.optik_moravia www.doctoroptic.cz

Vánoční soutěž od 1. 10. 2020 do 31. 12. 2020 v prodejnách Doctor Optic.
Pravidla soutěže najdete na www.doctoroptic.cz.

**FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA ONLINE REALIZACI
TOHOTO PERIODIKA VČETNĚ ŘEŠENÍ PRO JEHO
VYDÁVÁNÍ SVĚPOMOCÍ POSKYTUJE FUNPRINT.EU**

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze.

www.funprint.eu

Plán akcí na nejbližší měsíce

Vzhledem k mimořádným opatřením budete o aktuálních termínech konání akcí informováni na webu města, FB města, v hlášení městského rozhlasu nebo pomocí aplikace Česká Obec.

Odložené akce:

- Akt s houslemi – premiéra divadelního představení Tylova divadla Újezd u Brna, sál Na Rychtě
- Dobročinný bazárek v sále Na Rychtě
- Vystoupení VUS Ondráš – pásmo Zatoulané pohádky, sál Na Rychtě
- Beseda s Mgr. Robertem Šlachtou, bývalým ředitelem Ústavu pro odhalování organizovaného zločinu, spojená s autogramiádou jeho knihy „Třicet let pod přísahou“

Jak a proč psát do zpravodaje

Proč psát do zpravodaje? Chcete-li se podělit s občany o své postřehy, podněty, připomínky, zážitky z akcí či na akci upozornit, máte zde prostor. Je to možnost, jak oslovit občany města. Je to mnohem lepší a smysluplnější cesta, nežli v prostoru neveřejném vést plané diskuze, ze kterých vzejde informace typu "Jedna paní povídala". Každý občan města může přispět!

- Příspěvky posílejte na adresu zpravodaj-ujezd@seznam.cz
- Uzávěrky jsou vždy 15. v lichém měsíci. Zpravodaj vychází v půli sudého měsíce.
- Příspěvky pište nejlépe v MS Word – s příponou doc. Nemusíte si lámat hlavu formátováním – stačí vyznačit nadpisy a odstavce. Při zalamování textu na stránky se formátování stejně musí dělat znovu.
- Každý článek musí mít titulek a podpis autora.
- Fotky nekládejte do textu, ale posílejte samostatně. Potřebný formát fotek a obrázků: jpg, jpeg, bmp.
- Potřebná velikost fotek a obrázků je 500 kB – 1 MB. Obrázky a fotky v menším rozlišení vypadají po vytištění nekvalitně.
- Vyhradzujeme si právo na korekturu a stylistickou úpravu textu, případně zkrácení, které nezmění vyznění textu.

ARCHIV

Městský zpravodaj Újezd u Brna. Vydává Město Újezd u Brna, Komenského 107, 664 53 IČ 00282740, jako periodikum pod č. MK ČR E 10211. Vychází 6x ročně, v sudém měsíci. Uzávěrka příspěvků vždy 15. den v lichém měsíci. Redakční rada: Mgr. Markéta Jetelová, Mgr. Marie Lišková, Mgr. Bc. Petra Kocúrová, Ing. Marie Kozáková, Ing. Karel Vévar. Korektury: Mgr. Marie Lišková. Autoři fotek: archiv města Újezda u Brna, Ing. Stanislav Pospíšil, Mgr. Michaela Bednářová, archiv MŠ, archiv CM Šternovjan

Příspěvky zasílejte na zpravodaj-ujezd@seznam.cz. Redakční příspěvky se nevracejí.

Realizace: funprint.eu